

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
68. SZÁM
ÁRA: 1,20 FORINT
1971. III. 21.,
VASÁRNAP

A Tanácsköztársaság kikiáltásának 52. évfordulója alkalmából március 20-án délelőtt koszorúzási ünnepség volt a budapesti Felvonulási téren, a Tanácsköztársasági emlékműnél. Képünkön: Benke Valéria, az MSZMP Politikai Bizottságának és Katona Imre, az MSZMP KB tagja, a budapesti pártbizottság titkára elhelyezi az emlékművön a párt koszorúját.

(Napló-telefotó — MTI—Vigovszki F. felv.—KS)

A választók bizalmából

Folytatódnak a megyében a képviselői jelölő gyűlések

Szombaton délután Debrecenben, a csapókerületi művelődési házban tartottak országgyűlési képviselő-jelölő gyűlést Debrecen 5. számú választókerületének állampolgárai. Ők is éltek a lehetőséggel, két képviselőjelölőre szavaztak: *Korponai Lajosra* és *Volosinovszki Jánosra*.

Hajdú-Bihar 9. számú választókerületében délelőtt 10 órakor *Nyiradonyban*, majd délután 17 órakor *Nyirábrányban* volt országgyűlési képviselőjelölő gyűlés. Mindkét helységben *Bartha Istvánt* jelölték a választókerület képviselőjelöltjének.

Ugyancsak délután gyűltek össze a megye 10. számú választókerületének lakosai az *ebesi művelődési*

házban. A választópolgárok itt is éltek a kettős jelölés lehetőségével: *Németh Istvánt* és *Szeifert Imrét* fogadták el képviselőjelöltjükként.

A *Hajdúszovát*on délután 5 órakor megtartott lelkes hangulatú jelölő gyűlésen, a megye 13. számú választókerületében *Mocsári Sándor* lett a képviselőjelölt.

A megye 16. számú választókerületében szombaton két helyen volt jelölő gyűlés. Délelőtt 10 órakor a *zsákai moziban* együtt döntöttek *Zsáka, Furta, Darvas, Vekerd* jelenlevő választópolgárai, délután pedig *Csökmön*: képviselőjelöltjükként *dr. Schnitzler Józsefet* és *Taar Ferencet* fogadták el.

Kinőtt a földből a toronyház

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat 24 szintes lakóházat épít Debrecenben, a Petőfi téren. Az épület teherhordó szerkezete a helyszínen előállított vasbetonból készül. A vállalat a munka meggyorsítása érdekében úgynevezett nagytáblás zsálaszási módszert alkalmaz. Ezzel a technológiával olyan sima betonfelületet nyernek, amelyet vakolni már nem szükséges. Alkalmazásával jelentős munkaerő-megtakarítás érhető el.

(Fotó: Halmosi Zsolt)

A Béke-világtanács közgyűlése Budapesten

ÚJABB BÉKEKEZDEMÉNYEZÉSEK — DR. SÍK ENDRE NYILATKOZATA

A Béke-világtanács májusban Budapesten összeülő közgyűlésének előkészületeiről nyilatkozott *dr. Sík Endre*, az Országos Béketanács Lenin-békédíjas elnöke *Tóth Ferencnek*, az MTI munkatársának:

— Hazánk és a magyar békemozgalom számára nagy megtiszteltetés lesz — mondta *dr. Sík Endre* —, hogy a Béke-világtanács május 13-tól 16-ig fővárosunkban tartja közgyűlését, amely a nemzetközi békemozgalom fontos eseményének ígérkezik. Mintegy 800 külföldi vendég részvételére számítunk.

— A közgyűlés jellegét tekintve munkaértekezlet lesz. Napirendjére tűzi a közgyűlés többek között azt, hogy az európai béke és biztonság megteremtése érdekében milyen nemzetközi erőfeszítésekre van szükség, a szocialista országok milyen törekvésekkel, kezdeménye-

zésekkel segítik elő kontinensünk biztonsági konferenciájának létrehozását. Kiemelkedő helyet foglal el a napirendi témák között a vietnami kérdés, az indokínai helyzet értékelése. A magyar békemozgalom nevében törekedni fogunk, hogy minél szélesebbé tegyük az egységet azokkal, akik sikraszállnak az indokínai háború megszüntetéséért, nemzetközi szolidaritási mozgalmak kibontakoztatásáért, erősítéséért. Várhatóan támogatást kapnak majd a közgyűléstől az arab béketörekvések, s — előzetes tájékozódásunk szerint — a tanácskozás állást foglal amellett, hogy hivjanak össze egy nagyszabású nemzetközi konferenciát, amely arra lesz hivatott, hogy erősítse az arab népekkel vállalt szolidaritást, előmozdítsa a Közel-Kelet békéjét. Általában azt várjuk, hogy a

közgyűlés a nemzetközi békemozgalom támogatásáról biztosítsa mindazokat a népeket, amelyek függetlenségükért, emberi jogiért harcolnak, s — a BVT hagyományaihoz híven — követelje a fegyverkezési hajszát megszüntetését, a tömegpusztító fegyverek betiltását, a leszerelést.

A továbbiakban arról adott tájékoztatást *dr. Sík Endre*, hogy a magyar békemozgalom a BVT-közgyűlés házigazdájaként a Hazafias Népfronttal, a társadalmi és tömegszervezetekkel együtt széles körű politikai akciókkal készül a májusi nemzetközi tanácskozásra. A hazai hagyományokhoz híven május 8. és június 10. között béke- és szolidaritási hónapot szerveznek, amelynek a Parlamentben összeülő országos békekonferencia lesz a nyitánya. (MTI)

A fogyasztási szövetkezeti mozgalom negyedszázados jubileuma

A fogyasztási szövetkezeti mozgalom tömegessé válásának negyedszázados jubileumát ünneplik a napokban. Az eseménysorozatból kiemelkedik Budapesten az új város-háza tanácsstermébe március 26-ra összehívott ünnepi tanácsülés. A szövetkezetek képviselői abban a

teremben gyűlnek össze, amelyben a SZÖVOSZ első kongresszusát tartották 1949 márciusában. A jubileumi ünnepségeken megemlékeznek a mozgalom úttörőiről, s kitüntetik a veteránokat, valamint a fogyasztási szövetkezeti mozgalom napjainkban élenjáró képviselőit.

Nagy- és kiskereskedelmi vállalatok a jobb áruellátásért

Az utóbbi két hónapban a Hajdú-Bihar megyei Vegyiparcsikk-kiskereskedelmi Vállalat négy társ-vállalattal közös tanácskozást tartott, amelynek az volt a célja, hogy megbeszéljék a problémákat, s közösen intézkedjenek afelől, hogy jobb és gyorsabb legyen a lakosság ellátása. A tanácskozásokon részt vettek a vállalatok vezetői, áruforgalmi szakemberei, valamint az illetékes boltok vezetői.

A tanácskozásokon emellett, hogy alaposan elemezték az elmúlt évi munkát, eredményeket és hiányosságokat, s meghatározták a soron következő közös feladatokat, több új, az áruellátás javítását szolgáló javaslat került elfogadásra. Így például a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalattal megállapodott a Vegyiparcsikk-kiskereskedelmi Vállalat, hogy az eddigiektől eltérően nem tiznaponként, hanem hetente szállítanak a kiskereskedelmi vállalat boltjaiba árut, amely elősegíti a jobb és gyorsabb ellátást. Emellett közös törekvésük, hogy minél alacsonyabbra szorítsák a hiánycikkek számát. A nagykereskedelmi vállalat ígéretet tett arra, hogy a minőségi átvételnél alaposabb munkát végeznek, hogy a garanciális javítás szükségessége csökkenjen. A PIÉRT-tel folytatott

tárgyaláson főként a hiánycikkek gondja volt a fő kérdés, valamint az áruválaszték bővítése. Mindez ebben az évben javulni fog, s a PIÉRT egy bemutatótermet alakít ki a közeljövőben, ahol bemutatja áruinak választékát. A tanácskozáson máris megállapodások születtek az iskolai szezonra való felkészülésről.

AZ AMFORA Üveg-nagykereskedelmi Vállalattal folytatott tanácskozás eredményeként megállapodás született, amely szerint ebben az évben növekedni fog az olcsóbb és igen keresett hazai porcelán áruk mennyisége. A Vegyiáru-nagykereskedelmi Vállalat és a kiskereskedelmi vállalat közös tanácskozásán a fő hangsúly az áruk minőségének és a minőség ellenőrzésének javításán volt, mert a vásárlók számos jogos észrevételt tesznek a kozmetikai cikkek, a festékek csomagolásával kapcsolatban.

A tanácskozásokon megállapodtak a vállalatok, hogy a fogyasztók igényeinek alaposabb megismerése céljából közös piackutatást fognak végezni, valamint a fél év elteltével ismét megrendezik a tanácskozást, s ellenőrzik, hogy a javaslatok hogyan váltak valósággá, s mennyiben segítettek elő a lakosság jobb áruellátását.

Eredményes esztendőök

ÍRTA: DR. AMBRUS ISTVÁN A MEGYEI TANÁCS VB-ELNÖKE

(3. oldal)

Hogyan lehet megújítani a lakásigényeket?

(4. oldal)

Kiss László kiállítása

(5. oldal)

Győzött a D. Bocskai és az MGM Vasas

(7. oldal)

MUNKÁSSZÁLLÁS ÉPÜL

(8. oldal)

A tavasz első napja

(9. oldal)

Emlékezés a Tanácsköztársaságra

(10—11. oldal)

Riad válaszai és kérdései Rogershez

KAIRÓ

Mint az Al Ahram jelentette, Anvar Szadat elnök felhatalmazta a szuezi front katonai parancsnokait, hogy minden váratlan izraeli támadást saját belátásuk szerint méltó válaszból részesítsenek. Mint ismeretes, pénteken két izraeli harci repülőgép a Szezi-csatornát átröpülve behatolt Egyiptom légterébe, de a léghátrítás hamarosan elűzte őket.

A jól tájékozott kairói lap ismerteti Riad külügyminiszter észrevételeit Rogers amerikai külügyminiszter keddi sajtónyilatkozatával kapcsolatban, amelyet szóbeli üzenet formájában juttattak el Washingtonba az amerikai érdekeket Kairóban képviselő Donald Bergus diplomata révén.

Az üzenetben Riad kifejtette, hogy az EAK a következőkben látja Rogers megnyilatkozásának negatív vonatkozásait:

— az amerikai külügyminiszter nem szövelt a gazai övezetről, holott tavalyi javaslatát az innen való kivonulásra is felszólította Izraelt;

— a Szinai-félsziget demilitarizálásáról beszélt, de nem emlí-

tette, hogy Izrael mely részeit kellene demilitarizálni;

— érintette Egyiptom és Jordánia határvonalait, de nem szövelt Szíriáról és a palesztinaiak jogainak rendezéséről;

— a teljes izraeli kivonulás kapcsolatát fenntartások elmentése és a Biztonsági Tanács határozatával.

A Rogers-nyilatkozat pozitív vonatkozásait így összegezte az üzenet:

— Rogers helyesen nevezte rendkívül komolynak a helyzetet és szövelt fel a válság gyors megoldására;

— pozitívumnak tekinthető a négy nagyhatalom garanciáira és az ENSZ békefenntartó erők állomásoztatására való hivatkozása;

— végül a Jarring-misszió támogatása.

Riad külügyminiszter ezenkívül egy kérdést is intézett amerikai kollégájához. Választ kért tőle arra vonatkozóan, milyen intézkedéseket tervez az Egyesült Államok a közel-keleti béke megvalósítására, ha úgy vélekedik, hogy Izraelnek ki kell ürítenie a megszállt

területeket. Végeredményben az a kérdés, hangsúlyozta az Al Ahram, hogyan lehet rendezni a közel-keleti helyzetet, ha Izrael nem hajlandó pozitívan válaszolni Jarring kérdésére, és végrehajtani a Biztonsági Tanács határozatát. (AFP, UPI, Reuter, MTI)

Eban sajtóértekezlete

WASHINGTON

Teljesen eredménytelenül végződött Eban izraeli külügyminiszter pénteki tárgyalássorozata az amerikai vezetőkkel, akiknek sorában találkozott Rogers külügyminiszterrel, Kissingerrel, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadóval és Siscoval, a közel-keleti ügyekben illetékes amerikai külügyminiszter-helyettestel. Mint a tárgyalások után tartott sajtóértekezletén kitűnt, Izrael egy jótányit sem adott fel álláspontjából, és kereken elutasította a Rogers által kedden elvonalazott amerikai álláspontot.

Eban kategorikusan visszautasította azt az amerikai igényt, hogy Izrael legfeljebb csekély határmódosítással térjen vissza a hatnapos háborút megelőző fegyverszüneti vonalak mögé. Úgyszintén elutasította Rogersnek azt a felhívását, hogy biztonsa letémenyeseként fogadja el a nagyhatalmak garanciáját, és a nemzetközi békefenntartó erők állomásoztatását a Közel-Keleten.

Izrael arra hivatkozva utasítja el a békefenntartó erők gondolatát, hogy a hatnapos háborút megelőző időszakban az ENSZ-megfigyelőket kivonták a térségből, másrészt Eban szerint az ENSZ-ben fennálló erőviszonyok lehetetlenné teszik, hogy szükség esetén e békefenntartó erők nyomást gyakoroljanak az EAK-ra; végül azt állította, „mind ez növelné azt a veszélyt, hogy a Szovjetunió kiterjeszti jelenlétét a Közel-Keleten”.

Jóllehet a külügyminiszter nem részletezte, hogy Izrael mely megszállt területhez ragaszkodik, szavaiól kitűnt, hogy elsősorban Jeruzsálemtől, a Golan-magaslatokról és Sarm-El-Seikről van szó.

Végezetül szintén az ismert izraeli álláspontnak megfelelően részletekbe menő tárgyalásokra hívta fel az EAK-ot, a leendő határvonalak létrehozása végett. (AP, UPI, AFP, Reuter)

TÖRÖKORSZÁG:

„Irányított demokrácia” előtt

Dr. Nihat Erim, a középutas köztársasági-néppárti politikus, akit Cevdet Sunay államelnök pénteken kormányalakítással bízott meg, hozzátette kényes feladatához. A tudósítók a miniszterelnök kijelölése utáni helyzetet és az Erimnek adott feladatokat elemezve „irányított demokráciának” nevezik a Törökországra váró politikai szakaszt.

Sunay ugyanis azzal egyidejűleg, hogy a tisztséget Erimre bízta — a politikai azonnal kilépett pártjából, hogy eleget tegyen a független jelöltre vonatkozó követelményeknek — levelet intézett a két nagy és a két kisebb párt vezetőihez is. Ebben felszólította őket: feltétel nélkül támogassák Erimet, és szavazzanak mellette a parlamentben. A pártok erre a hírek szerint pozitív választ adtak. A Reuter tudósítója szerint politikai berkekben bizonyos fokú megkönnyebbülést okozott, hogy elhárult a közvetlen katonai beavatkozás veszélye, ha zavaró tényezőként az megmaradt is, hogy az elnöki üzenet kevés kompromisszumra adott lehetőséget.

Mint ismeretes, az igazságügyi Demirel-kormány lemondását a hadsereg kényszerítette ki, arra hivatkozva, hogy a kabinet nem tudott megbirkózni az amerikaellenesség nyomán előállt zűrzavarral, Sunay most gyakorlatilag a hadsereg szövívényeként ténykedik. Az a körülmény, hogy Erim elfogadható jelölt a főtisztek számára, egy mellékesnek látszó mozzanatban világosan kifejezésre jutott: a kijelölt kormányfő pénteken — röviddel kinevezése után — részt vett egy tábornok temetésén. Az AP hírügynökség szerint feltűnő volt az a melegség, amellyel itt Memduh Tagmac vezérkari főnök, valamint Faruk Gurler, a hadsereg főparancsnoka üdvözölte őt. Ők voltak ugyanis azok, akik aláírták az utimátumot a Demirel-kormányt.

Pénteki sajtóértekezletén — mint már jelentettük — Erim kijelentette, hogy koalíciós kormányt akar alakítani, és nem változtatja meg Törökországnak a Nyugat és az Egyesült Államokhoz fűződő kapcsolatát. Ez az országban állomásozó 15 000 amerikai katonára is vonatkozik. Mint ismeretes, az incidensek legnagyobb részét az ő jelenlétük provokálta ki. Erim gazdasági, szociális és politikai — köztük választási — reformokat is ígért.

A legközelebbi lépések: a politikai pártok vezetősége külön-külön megtárgyalja, hogy mit tegyen. Az igazság pártból kiszakadt szélsőjobboldali demokrata párt vezetősége már bejelentette, hogy nemet mond a koalíciós kormánnyal való feltétel nélküli együttműködésre. A köztársasági néppárt vezére, a veterán Ismet İnönü, amikor megkérdezték tőle, támogatja-e a pártja az új kormányt, kijelentette: „Megtesszük kötelességünket”. Az igazság párt nevében a volt miniszterelnök nyilatkozott Erim kormányalakításáról. „Hallottuk, sok sikert kívánunk neki” — mondotta Demirel. (MTI)

Lunohod-1

A Lunohod-1 szombaton, miután bonyolult utat tett meg az Esők tengereinek körzetében, körülbelül egy kilométerrel északra a leszállás helyétől, visszatért oda, ahol a negyedik holdéjszakát töltötte.

A holdjáró teljesítette az ötödik holdnapra tervezett teljes tudományos és műszaki kísérleti programot.

Március 20. és április 6. között a Lunohod egyhelyben maradt majd. Boris Nyepokolov, a holdjáróval folytatott kísérletek tudományos vezetője kijelentette, hogy a kutatások adatai szerint a Lunohod egész 8 kilométeres útján a holdtalaj legfelső rétege gyakorlatilag egyenlő volt. (MTI)

Hétfőn érkezik Budapestre Ivan Basev

Ivan Basev, a Bolgár Népköztársaság külügyminisztere Péter János külügyminiszter meghívására hétfőn hivatalos látogatásra hazánkba érkezik.

Ivan Basev Péter János múlt év februárjában Bulgáriában tett hivatalos, baráti látogatását viszonozta. A találkozó jó alkalom arra,

hogy a két külügyminiszter eszmecsere folytasson a két ország bensőséges kapcsolatának további elmélyítéséről, valamint az európai és a világbeke megszilárdításával összefüggő időszerű nemzetközi kérdésekről. A megbeszélések egyik legfontosabb témája minden bizonnyal az európai biztonsági értekezlet előkészítése lesz. (MTI)

A puccsisták a „halállistát” is elkészítették

„Az államhatalom fegyveres megdöntésére tett” kísérlettel, „politikai összeesküvéssel” és az „államhatalom jellegének megváltoztatására” irányuló cselekvéssel gyanúsítanak 25 személyt, köztük Junio Valerio Borghese herceget, aki ellen elfogatási parancsot adott ki az olasz főállamügyész-helyettes. Az államügyész vádpontjai igen meggyőzőek — írja rá az AFP francia hírügynökség. Rámutatnak a politikai összekövés valódi horderejére, amelyet korábban egyesek megpróbáltak jelentéktelennek minősíteni. A főállamügyész-helyettes úgy véli, elegendő bizonyíték birtokában van ahhoz, hogy a körözött büntetőtörvénykönyv 284., 302., és 305. paragrafusára értelmeiben bíróság elé állítsa, s esetleg életfogytiglani börtönbüntetést szabhassanak ki.

A „fekete herceg” Junio Valerio Borghese — egyes feltételezések szerint — megszókött Olaszországból, s talán Spanyolországban tartózkodik.

A pénteki nyomozás során újabb

adatok kerültek napvilágra a Nemzeti Front elnevezésű fasiszta szervezet államcsínykísérletéről. Eszerint a feketeingesek múlt év december 7-én és 8-án azt tervezték, hogy bekerítik a Viminale-palotát, a belügyminisztérium épületét és más stratégiailag fontos objektumokat. A nyomozó hatóságokhoz közelálló körök szerint az akció az utolsó pillanatban fújták le, mivel „bizonyos nehézségek” támadtak.

Claudio Vitalone, főállamügyész-helyettes pénteken, a késő esti órákban közölte azt is, hogy folytatják a csütörtökön őrizetbe vett Remo Orlandini, Mario Rosa és Sandro Saccucci kihallgatását. A rendőrség nyomozást folytat néhány hegyi edzőtáborban is, ahol Sandro Saccucci ejtőernyős hadnagy vezetése alatt képezték ki a fasiszta rohamosztagokat.

Vitalone elmondotta még, hogy a házkutatások során talált dokumentumok között a hatóságok kezébe jutott néhány olyan lista is, amely a „likvidálandó” antifasiszta politikai személyiségek nevét tartalmazza. (AFP, REUTER AP, MTI)

Tovább tart a menekülés Laoszból

SAIGON

Szombaton újabb, a harcokban kimerült, demoralizálódott dél-vietnami egységeket vontak ki Laoszból, és saigoni katonai körök szerint három nap alatt több mint ötezerrel csökkent a Dél-Laoszból harcoló saigoni kormánycsapatok létszáma.

Miközben a visszaözlés tovább tart, a népi erők fokozzák támadásait, egyre közelebb a dél-vietnami határhoz, sőt legújabb jelentések szerint már a határ dél-vietnami oldalán is, Dél-Laoszból heves harcok dúlnak a 9-es főtúvonalától északra.

Saigonban az amerikai parancsnokság szombaton délelőtt jelentette, hogy a laoszi hadműveletek fő utánpótlási bázisul szolgáló Khe Sanh támaszpont, a Camranh-öbölben levő amerikai haditengerészeti és hadtámaszpontok, az amerikai 1. gyorshadosztály főhadiszállása, valamint Pleiku közelében egy amerikai tüzérségi állás volt a népi erők tüzérségének főbb célpontja az elmúlt 24 óra során. A Khe Sanh-i támaszpontot a népi erők ebben az időszakban három alkalommal lőtték tüzérséggel és rakétákkal. A szövívő nem volt hajlandó nyilatkozni azokról a pénteki jelentésekről, amelyek szerint egyes partizánosztagoknak sikerült a támaszpont területére is behatolni. (MTI)

Bratteli, az új kormányfő (Napló-telefotó — AP—KS)

A szokásos, nyugodt skandináv idillt nemrégiben váratlan kormányválság zavarta meg. Borten norvég miniszterelnök, aki a polgári pártok koalíciójának élén kormányozta az országot, kénytelen volt lemondani. Az elsősorban mezőgazdasági érdekelttségű Centrum párt élén Borten akkor vette át a kormányzást, amikor az 1965-ös választáson meglepetésszerűen vereséget szenvedtek a Norvégiát három évtizede kormányzó szociáldemokraták. A kormány bukása belpoli-

EGYENSÚLY ÉSZAKON

tikailag is új helyzetet teremtett. Az 1969 őszi megválasztott választásokon ugyanis némileg leolvadt a polgári koalíció többsége. Az ellenzékben levő szociáldemokraták egymagukban 74 mandátummal rendelkeznek az öt pártból álló koalíció 76 képviselői helyével szemben. A koalíción belül a bukkott miniszterelnök pártjának, a Centrumnak 20 mandátuma van.

Mindenek nem lenne különösebb érdekessége Európa szempontjából, ha a kormányválság egyszerűen valamiféle belpolitikai torzalkodás miatt robbant volna ki. A krízis azonban kifejezetten nemzetközi, külpolitikai jellegű és hatásaiban egész Európa számára fontos lehet!

A norvég kormányválság valójában a Közös Piac kiterjesztésével kapcsolatos tárgyalások krízisét jelenti. Ez pedig már európai ügy. Annál is inkább, mert távolról sem pusztán a mezőgazdasági árákról, vagy a norvég parasztok életszínvonaláról van szó. Katonai-stratégiai tényezők is szerepet játszanak!

Ennek a megértéséhez mindenképp el kell hangszúlyozni, hogy Norvégia a NATO teljes jogú és stratégiailag elkötelezett tagja ugyan — de egyben rendkívül szoros politikai, gazdasági és érzelmi kapcsolatok fűzik a többi skandináv országhoz. Az ugyancsak NATO-tag Dániához éppen úgy, mint a hagyományosan semleges Svéd-

országhoz — sőt a semlegesség aktívabb és pozitívabb változata mellett elkötelezett Finnországhoz is. Ezek a kapcsolatok Észak-Európában sajátos stratégiai egyensúlyt hoztak létre. Ezt az egyensúlyt semmiféle írásos szerződés nem öntötte ugyan formába — mégis az európai stabilitás egyik fontos alkotó elemének lehet tekinteni. Lényege abban áll, hogy — eltekintve a Norvégia északi részén levő rövid szovjet-norvég határtól — Észak-Európában a Szovjetuniót a NATO-tól két semleges ország (Finnország és Svédország) választja el. Emellett az egyensúly részének lehetett tekinteni azt is, hogy mind Norvégia, mind Dánia olyan NATO-tagállamok, amelyek nem engedik meg területükön külföldi katonai támaszpontok létesítését, és atomfegyverek tárolását.

A Közös Piacról folytatott tárgyalások — amelyek Norvégia esetében elsősorban a Piac és Nagy-Britannia közötti megbeszélések eredményétől függenek — ezt a kényes egyensúlyt megváltoztatnák. Arról van ugyanis szó, hogy Norvégia és Dánia közös piaci belépése esetén megszorozódnék a nyomás, amely Svédországot a Közös Piac irányába hajtja. A semleges Svédország közös piaci tagja, vagy akárcsak szoros közös piaci kapcsolata azonban már megbontaná az Észak-Európa jellemző „fokozatos stratégiai átme-

netet” a Szovjetunió és az Atlanti Blokks országai között. A veszélyt fokozná, hogy ebben az esetben Finnország gazdaságilag nehezebb helyzetbe kerülne, s ez közvetve veszélyeztetné Helsinki rendkívül értékes, gyümölcsöző és pozitív külpolitikai vonalát is.

Bratteli, a Norvég Munkáspárt vezetője, aki végül is megalakította az új kormányt, feltétlen hiva a Közös Piacnak. Megbízata első pillanatában kijelentette, hogy a közös piaci belépésről megkezdett tárgyalásokat Norvégia tovább folytatja. Az sem érdektelen, hogy Brattelinek szoros, baráti kapcsolata van Willy Brandttal. Jellemző, hogy a Borten lemondásával ki-robbant kormányválság második napján már baráti, nem hivatalos, magánlátogatást tett Brandtnál. De ezen túlmenően is várható, hogy az új norvég kormány igyekszik minél szorosabban együttműködni az EKG-val, Bratteli pártja pedig nem mulasztja el, hogy a pártközi kapcsolatokat is szorosabbra fűzze a Közös Piacban részt vevő országok szociáldemokrata pártjaival.

Az egyensúly északon tehát sokban függ Bratteli kormányának politikájától. Céljainak végrehajtása viszont függvénye a norvég belpolitikai erőviszonyok alakulásának. A várakozás tehát ami az új norvég kormányt fogadta, indokolt.

Szőllősy Tibor

Eredményes esztendők

ÍRTA: DR. AMBRUS ISTVÁN, A MEGYEI TANÁCS VB-ELNÖKE

Megtisztelő kötelességünk számot adni arról, hogyan tevékenykedtünk az elmúlt négy évben a párt- és a kormányhatározatok végrehajtásán. Méltók voltunk-e választóink bizalmára, megtettük-e, amit tőlünk jogosan elvártak meggyék dolgozói, miután bennünket a tanácsokba választottak. Az elmúlt időszakban több számvetésünk volt, hiszen végrehajtó bizottságunk minden évben átfogó beszámolókat készített a végzett munkáról. Ezek alapján a megyei tanács időarányosan felmérte a ciklusprogramban meghatározott feladatok végrehajtását, ráirányította a figyelmet arra, hol kell a munkát javítani.

A program, amelyet négy évvel ezelőtt elfogadtunk, feszített volt, ugyanakkor mozgósító és célratoró is, megfelelően rugalmas ahhoz, hogy a pozitív és a negatív hatásokat — melyeket a tervezés időszakában nem mérhettünk fel, figyelembe vehettünk később. A program végrehajtása közben tanácsaink tömegkapcsolata tovább fejlődött, sikeresen tudtuk mozgósítani meggyék valamennyi dolgozóját terveink végrehajtásához. Úgy érzem, nagy jelentőségű, hogy a ciklusprogram évei egyben a megye ipari fejlődésének megalapozó évei, másrészt a modern szocialista nagyzemű mezőgazdaság megteremtésének évei is voltak.

Feladataink végrehajtását a ciklus alatt a tervszerűség jellemezte, bár több, előre nem látható és gondot okozó tényezővel kellett megküzdenünk. Ilyen volt például az ár- és belvízkárokat kihatása, amelyek hátrányosan befolyásolták mezőgazdasági eredményeinket, szűkítették építőipari kapacitásunkat, ezzel összefüggésben beruházási programunk megvalósítását. Mindezek ellenére jutott erők arra, hogy — éppen a gazdasági reform hatására — terveink volumenét mintegy 20 százalékkal túlteljesítettük. Elért eredményeink igazolták, hogy helyes volt annak idején az előrelátó tervezés, a legfontosabb teendők kiválasztása, a társadalmi- és tömegszervezetekkel, az üzemekkel és intézményekkel kialakult jó kapcsolat kamatoztatása. A lakosság mindig támogatta a tanácsok munkáját. Javaslatokkal, ötletekkel, jobb módszerekre serkentő aktivitással segítette a közös tervek valóra váltását.

Szépülő városok, községek

Most, a négyéves számadás idején jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy a ciklus időszakában külsőleg is szebbé, rendezettebbé, kulturáltabbá váltak városaink, községeink. A rendezési tervek eddigi megvalósítása megváltoztatta településeink arculatát. Városaink, nagyközségeink több helyen jelentős középületekkel, modern lakóházakkal gazdagodtak, rendezett utcákkal, parkosított közterületekkel gyarapodtak. A számottevő járdaépítés, közműhálózat-létesítés és -bővítés, a villanyhálózat további fejlesztése kulturáltabbá és rendezettebbé tette a lakosság életkörülményeit. A fejlesztés terén főleg a három hajdúváros lépett lényegesen előre. Igaz, maradtak jogos igények, olyanok, amelyeket nem tudtunk megvalósítani, de úgy ítéljük meg, hogy a rendelkezésre álló anyagi, pénzügyi eszközöket jól használtuk fel.

Hosszasan lehetne tényekkel, számadatokkal érzékelteni azokat a változásokat, amelyek munkánk kísérői voltak. Most csupán arra vállalkozhatok, hogy jelezsek néhányat e nagyszerű eredmények közül. Pártunknak, kormányunknak kiegyensúlyozott agrárpolitikája van. Ezzel függ össze, hogy mezőgazdaságunk III. ötéves tervét túlteljesítette. Ez az agrárpolitika növelte termelőszoövetkezeti tagságunk

termelési kedvét, alkotóképességét és hősi erőfeszítéseit. Az elmúlt év természeti csapásai még fényesebben igazolják agrárpolitikánk helyességét. A ciklus időszaka alatt tett intézkedéseink eredményeként alapjaiban javultak a termelőszoövetkezetek gazdálkodási és az ott élő parasztság életviszonyai. A termelőszoövetkezetek megerősödése folytán az egész mezőgazdaság az általános fellendülés szakaszába lépett.

Fejlődő mezőgazdaság, ipar

A kenyérgabona-felvásárlás — az 1970-es rendkívüli időjárású esztendő kivételével — meghaladta a III. ötéves tervben előirányzott 9400 vagonos mennyiséget. Az összes hús állami felvásárlása 4800 vagon körül alakul évente. A reform által nyújtott lehetőségek kihasználására a termelőszoövetkezetek részben nagyfogyasztóknak, másrészt üzemi felhasználásként, illetve saját elárúsítóhelyen történő értékesítésként 174 vagon sertést forgalmaztak.

A mezőgazdasági beruházások összege eddig soha nem tapasztalt növekedést mutat a korábbi évekhez képest. Míg a megye termelőszoövetkezetei az 1963—66-os esztendőben valamivel több mint 1 milliárd forintot fordítottak a beruházásokra, ezzel szemben az 1967—70-es esztendők során a beruházások összege 2,4 milliárd forint volt.

Az elmúlt években jelentős volt a megye iparának fejlődése. A megye gazdasági életében megnőtt az ipar szerepe. Nőtt az iparban foglalkoztatottak száma. Jelenleg a megyében foglalkoztatottak közül minden ötödik ember az iparban dolgozik. Az ipari üzemek termelése 60 százalékkal emelkedett, a fejlődés meghaladta az országos 34 százalékosat. Az iparfejlesztésben olyan eredményeket értünk el, amelyekre a ciklusprogram kezdetén még nem is számíthatunk. Ipartelepítési politikánk elsősorban arra irányult, hogy munkaalkalmat teremtsünk a munkába bevonhatók számára. Fejlődés elsősorban a hajdúvárosok, a járási székhelyek és néhány nagyközség iparosodásában valósult meg.

A Napló múlt vasárnapi számában olvashattunk Debrecen fejlődéséről. Ezért én most a megyeszékhely változásait nem említem. A megye iparának fejlődését jelentősen segítette, hogy a kormány jóváhagyásával az Országos Tervhatal 60,5 millió forintot biztosított iparfejlesztési alapról. Hajdúböszörmény, Hajdúnánás, Berettyóújfalú, Püspökladány ipari vonzáscentrummá alakultak, és jelentős az előrehaladás az iparfejlesztésben

Hajdúdorogon, Tégláson, Egyeken és Nyíradony nagyközségeiben is. Ez azt is mutatja, hogy a megyei tanács vb irányításával a helyi tanácsok elsődleges feladatuknak tekintették az 1970. január 1-től nagyközséggé nyilvánított települések differenciált fejlesztését.

A lakosság növekvő szolgáltatási igényeinek kielégítésére a III. ötéves tervben újabb részlegeket és felvevőhelyeket szerveztek. Több mint 350 új javító, szolgáltató részleggel emelték a javítások mennyiségét és minőségét színvonalát, amelyhez hozzájárult az is, hogy a magánkisiparosok száma 327-tel nőtt. Ezenkívül 3 városban és 19 községben működik szolgáltatóház, és folyamatosan van jelenleg is Hajdúböszörményben, Hajdúszoboszlón és Polgáron újabb szolgáltatóház építése.

Új iskolák, könyvtárak

Az elmúlt években hét új általános iskola épült 34 tanteremmel. A ciklusprogramban szereplő nyíradonyi, téglási, hajdúböszörményi 8—8 és a hajdúszoboszlói 8 tanterem építése a IV. ötéves tervidőszakra húzódik át. Felépült és birtokukba vették a gyerekek az ebési és a hortobágyi 120—120 férőhelyes általános iskolai diákotthont. A Polgáron működő általános iskolai diákotthont tervben felül 35 férőhellyel bővítették.

A számok szárazak, de sokat mondanak. Például azt, hogy a III. ötéves tervben két művelődési ház, három könyvtár, három klubkönyvtár épült. A középiskolai tanteremellátottságunk jó. 1966-ban 139 középiskolai osztályra 113 tanterem jutott, most 129 osztályra 109. Elértük, hogy valamennyi középiskolai tanuló délelőtti jár iskolába.

A könyvtáraink munkájában bekövetkezett pozitív változásokat az országos helyzettel való egybevetés szemlélteti legjobban. A tanácsok elején még a megyék között a 17—18. helyen álltunk könyvtáraink helyzetét és munkáját tekintve. E helyről az elmúlt évben a 10—12. helyekre léptünk előbbre a legfontosabb mutatószámokban, a könyvellátottságban, az olvasók számában és a forgalomban.

Mindezek büszkeséggel tölthetik el a megye minden lakosát.

Társadalmi problémáink közül nagyon fontos politikai feladatnak tekintjük a nők helyzetének javítását. A ciklus időszakában többször vizsgáltuk és ellenőriztük a nők munkafeltételeinek, szociális helyzetük, valamint életkörülményeinek megjavítására tett intézkedéseink eredményét. Különösen az MSZMP KB és a kormányhatározatok megjelenése után foglalkoz-

tunk kiemelten ezzel a kérdéssel. Figyelemmel kísértük, hogy az egyes munkahelyek oktatási és beiskolázási terveik kidolgozásánál tekintettel voltak-e arra, hogy a megfelelő képességgel rendelkező női dolgozók megfelelő számban kerüljenek továbbképzésre. Törekedtünk arra, hogy maradéktalanul érvényesüljön a nők és a férfiak egyenlő bérezésének elve. Munkaerő-gazdálkodási politikánk alapvető elve volt, hogy érvényesüljenek a nők egészségének és testi épségének védelmére hozott jogszabályok. Különös tekintettel voltunk a szülő és gyermekes nőkre. Törekedtünk arra, hogy a szociális, egészségügyi és gyermekintézményeket lehetőségeinkhez mérten továbbfejlesszük. Együttes erővel kell munkálkodnunk továbbra is azon, hogy a nők társadalmi szerepét megítélő maradi nézetek és az azt követő gyakorlat társadalmi elítélésre találjon. Sőt ezen túl kell mennünk. Ahol tudatos visszaélésekkel találkozunk, ott a jogszabályi megtorlás eszközeivel is élni kell. A mostani választások is jó alkalmat adnak arra, hogy a nők megfelelő arányban kapjanak képviselőket a választott testületekben. A nők érdekében tett intézkedéseinkhez hasonlóan — a vonatkozó párhuzamokat alapján — kiemelten foglalkoztunk az ifjúságot érintő kérdésekkel is.

A tanácsi munka korszerűsítése

A tanácsi szervek tevékenységének továbbfejlesztésére az elmúlt időszakban számos kormányintézkedésre került sor, s így tanácsaink életében is egészséges irányú folyamat indult meg. Ilyenek voltak: a tanácsi szakigazgatási szervek ketős alárendeltségének megszüntetése, illetve módosulása, a tanácsi gazdasági feladatok szintenkénti elhatárolására, a tanácsok és bizottságaik tevékenységének továbbfejlesztésére, az egyszerűsítésre, illetve hatáskörök leadására vonatkozó jogszabályok.

A szervezeti feltételeket a megyei tanács tervszerűen teremtette meg. Ennek megfelelően szükségessé vált a közigazgatási egységek (azaz a járások, községek, illetve községi tanácsok) számának felülvizsgálata, mivel a túlzottan tagolt közigazgatás a követelményeknek már nem felelt meg. Így került sor a megyében a járások számának csökkentésére, a polgári és biharkeresztési járás megszüntetésére, továbbá nagyközségek, közös tanácsú nagyközségek kialakítására, községek városi irányítás alá rendelésére. A tanácsálózat átszervezésének eredményeként a megyében az önálló nagyközségek száma 14, a közös tanácsú nagyközségeké 12, a közös tanácsú községeké 1, az önálló községek száma pedig 32. Az utóbbiakból 2 község városi irányítás alá került. A közigazgatási egységek száma tehát a három városon kívül 80-ról 59-re csökkent.

A megye tanácsálózatának átszervezésével, a közigazgatási egységek számának csökkenésével, elsősorban nagyközségi jogállás létrehozásával az érintett települések lakossága messzemenően egyetértett, s annak nagy jelentőséget tulajdonított.

Az átszervezési munka tapasztalatai már eddig is igazolták, hogy az érintett területeken növekedett a lakosság közéleti és községpolitikai aktivitása, kezdeményező képessége. A lakosság a nagyközségi jogállás létrehozásában a város és község közötti különbségek gyorsabb ütemű megszűnésének lehetőségét látja. Másrészt ezáltal vált lehetővé, hogy az ügyek intézése közelebb kerüljön a lakossághoz, gyorsabbá és szakszerűbbé váljék a hatósági feladatok ellátása, és így jelentős mértékben csökkenjen a bürokrácia.

A IV. ötéves terv

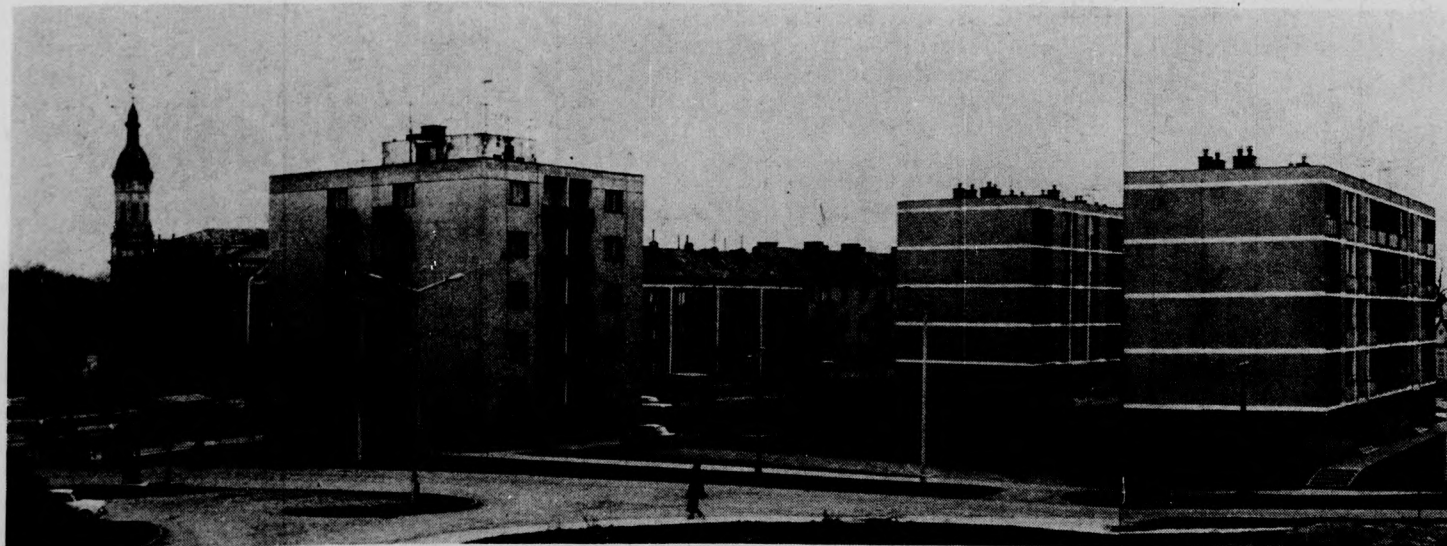
Eddigi sikereink képezik az alapját annak, hogy bátran megtervezhessük a jövőt. Ha a IV. ötéves terv számadatait vizsgáljuk, biztató jövő csillan meg előttünk. Többek között a népgazdasági terv — a következő 5 esztendőre — az ipari termelés 32—34 százalékos növelését irányozza elő. Ennél jóval több a megye üzeminek tervezett termelésnövekedése: közel 50 százalék. Elsősorban Hajdúböszörményt, Hajdúnánást, Berettyóújfalut, Balmazújvárost, Püspökladányt, Hajdúdorogot, Nyíradonyt kívánjuk nagyobb ütemben fejleszteni.

A mezőgazdaságban is biztatóak a tervek. Többek között a sertésnevelés a III. ötéves terv átlagához képest 1975-re 38,8 százalékkal, a szarvasmarha-tenyésztés 18,9 százalékkal, a juh 32,4 százalékkal, a baromfitermelés 33,7 százalékkal nő.

Azok közül, akik a IV. ötéves terv imponáló adatait nézegetik, bizonyára sokan vannak olyanok, akik elsősorban a lakásépítésre kíváncsiak. S ilyenek nem kevesen vannak. Annak ellenére sem, hogy az elmúlt öt év alatt a megyében több mint 14 ezer család költözött új otthonba. A IV. ötéves terv biztatóbb, mert a következő öt évben 22 ezer lakás (ebből 12 ezer Debrecenben) épül fel, állami, szövetkezeti, társas- és magánérből.

Ha visszagondolunk az elmúlt négy év munkájára, megállapíthatjuk, hogy kiegyensúlyozott, körültekintő, megfontolt, következetes, célirányos, előremutató munkát fejtettünk ki. Eredményeink egyik alapja volt a lakosság cselekvő részvétele, aktív közéleti tevékenysége. Tanácsuléseink megfelelő demokratikus légkör alakult ki, tanácsstagjaink bátran elmondták véleményüket, javaslataikat. Ez volt az egyik legnagyobb hajtóereje és biztosítéka előrehaladásunknak. Ezt a bevált módszert a választás után megalakuló új tanácsainknak is érvényesíteni kell, sőt indokolt azt továbbfejleszteni. Tanácsstagjaink tisztá elkiismerettel, a jól végzett munka érzésével tekinthetnek a tanácsi és az országgyűlési választások elé. Az újonnan megválasztott tanácsoknak jó alapjuk lesz az induláshoz. Munkájukat a IV. ötéves tervvel indíthatják, amely valamennyi szinten bővebb erőforrásokat biztosít az előrehaladáshoz, és jobb perspektívát nyújt tanácsaink számára a szocializmus további építéséhez. Munkánk azért is lehetett eredményes, mert nyugodt politikai légkörben dolgozhattunk, feladataink megvalósításához nagy segítséget kaptunk mind a megyei, mind a járási, városi, községi pártbizottságoktól. Tanácsaink érezték a tömegszervezetek hatékony segítségét is. Az eredmények a meggyék minden becsületes dolgozójának szorgalmát dicsérik, Erdemes volt tenni, alkotni, mert munkánk nyomán meggyék dolgozóinak élete, munkakörülménye szebbé és tartalmasabbá vált. Ez volt tanácsaink s a tanácsapparátusának törekvése. Ezzel igyekeztünk rászolgálni pártunk, kormányunk, választópolgáraink bizalmára.

ÚJ VÁROSRESZ ÉPÜLT HAJDÚBÖSZÖRMÉNYBEN

Hogyan lehet megújítani a lakásigénylést?

Keddtől árusítják a nyomtatványokat — Határidő: április 30.

Ez év februárjában jelent meg a kormány rendelete a lakáselosztások új módjáról, amely többek között tartalmazza a lakásigénylés módzatait is. A Debrecen Városi Tanács rendeletben szabályozta ennek gyakorlati megvalósítását. Vagyis minden debreceni lakosnak, akinek már korábban is volt a tanácsnál lakásigénye, meg kell újítani az igényét.

Debrecenben ez sok ezer ember érint, hiszen a kerületi tanácsok több mint 13 ezer — állami és szövetkezeti — lakásigényt tartanak nyilván. Az igénylésekről, az ezzel kapcsolatos teendőkről érdeklődtünk a városi tanács illetékes osztályvezetőitől. Kérdéseinkre a következő válaszokat kaptuk.

Kérdés: — Kinek kell megújítani a lakásigénylést?

Válasz: — Aki tanácsi bérlakásra vagy szövetkezeti lakásra 1971. február 8-á előtti igénylést nyújtott be, az a korábbi lakásigénylést az év április 30-ig megújíthatja. A lakásigények megújítására kizárólag a debreceni Szabadság Lapnyomda által előállított és Debrecenben beszerezhető nyomtatványt lehet felhasználni.

Kérdés: — Aki nem tudja megújítani az igénylést április végéig, azzal mi történik?

Válasz: — Akit a múlt évi lakásigénylési sürgősségi névjegyzékbe felvettek, de lakásigényét 1971. június 30. napjáig nem elégítik ki, lakásigénylést legkésőbb július 31-ig újíthatja meg. Másrészt az az igénylő, aki az április 30-án, illetve július 31-én határidőben a lakásigénylést önhibáján kívül nem újította meg, igazolási kérelemmel élhet. Az igazolási kérelmet az előbb említett határidőtől számított 30 nap alatt, ha pedig a megújítás benyújtásában akadályozva volt (például kórházban ápolták), az akadály megszűnésétől számított 30 napon belül, legkésőbb azonban egy éven belül, tehát 1972. július 31-ig kell benyújtania a lakásigénylés megújításával együtt. Az igazolási kérelemhez mellékelni kell azokat az iratokat, igazolásokat (például kórházi igazolás), amelyek a mulasztó vétségét bizonyítják.

Kérdés: — Milyen következményekkel jár, ha valaki a megadott határidőket nem tarja be?

Válasz: — A határidőben meg nem újított, korábbi lakásigénylést a lakásügyi hatóság a nyilvántartásából törli.

Kérdés: — Hol és mikor lehet nyomtatványokat kapni?

Válasz: — A lakásigény megújítására szolgáló nyomtatványt a kerületi tanácsok portáján és a Vörös Hadsereg útján levő dohányárudákban szerezhetik be március 23-tól. Emellett a csapágművekben, a BIOGAL-ban, a dohánygyárban, a ruhagyárban, a műanyaggyárban, a MEDICOR Művekben, állami építőipari vállalatnál, a járműjavítóban, a mezőgépgyárban és a konzervgyárban is árusítják.

Kérdés: — Milyen költséggel jár a lakásigénylés megújítása?

Válasz: — A lakásigénylés megújítása illetékmentes, csupán a nyomtatvány árát kell megfizetni. Ez darabonként egy forint lesz.

Kérdés: — Melyek a lakásigénylés megújításával kapcsolatos további tudnivalók?

Válasz: — Azoknak, akik a rendelet megjelenése után levélben közölték, hogy korábbi igényüket fenntartják, az új nyomtatványon meg kell ismételnük igénybejelentésüket. Mindazok, akik a lakásügyi szervekhez korábban lakásigénylést nyújtottak be, kizárólag a LAKÁSIGÉNY BEJELENTÉS című új nyomtatványon újíthatják, illetve tarthatják fenn lakásigényüket. A megújított lakásigénybejelentéseket annál a kerületi tanácsnál kell benyújtani, amelyiknél azt legutóbb nyilvántartásba vették.

Kérdés: — Hány példányban és hogyan kell kiállítani a nyomtatványt?

Válasz: — A kerületi tanácsokhoz két példányban kell a bejelentést benyújtani, lehetőleg személyesen. Célszerű, ha az igénylők további példányt a saját részükre

igen, akkor az elsőfokú lakásügyi hatóság a kérelmet nyilvántartásba veszi, és erről az igénylőt értesíti.

Kérdés: — Készül-e a jövőben is úgynevezett lakáskiutalási sürgősségi sorrend?

Válasz: — Igen. Az elsőfokú lakásügyi hatóság az elbírált, illetve felülvizsgált kérelmek gépi feldolgozása után összeállítja a lakáskiutalási (értékesítési) névjegyzéket. Ezt 1971. július 1. előtt 30 napra közzéteszi, és az igénylőknek megteszi, hogy észrevételeit mindenki megtehesse. Ebben a névjegyzékbe most csak azok kerülnek, akiknek a lakásigénye 1971. december 31-ig előreláthatólag kielégíthető lesz. Akinek az igénye az idén nem lesz kielégíthető, azok későbbi időpontban értesítést kapnak, hogy kérelmüket 1975. december 31-ig lehet-e teljesíteni, és ha igen, milyen lakást kaphatnak.

Kérdés: — Vannak egészségtelen lakások. Ezek bizonyítására hol kell igazolást kérni?

Válasz: — Ami lényeges: akinek már van benn a tanácsnál lakásigénylése, s ahhoz van — az egészségtelen lakást bizonyító — igazolási csatolva, akkor most nem kell újabb igazolást szerezni, hanem a nyomtatvány megfelelő rovatában jelezni kell. Akinek nincs a tanácsnál az igénylése mellett igazolás, vagy most adja be először igénylést, az a lakóhely szerinti illetékes kerületi tanácsok egészségügyi csoportjainál kérhet igazolást. Igazolási szükséges az olyan esetekben is, ha a bérlő vagy valamilyen családtagja olyan betegségben szenved, amelyre a lakás állapota valamilyen ok miatt ártalmas (például fertőző betegségek stb.).

Kérdés: — Sokan vannak olyanok, akik már éveket ezelőtt beadták kérelmüket. A folyamatos megmarad-e?

Válasz: — Természetesen. A folyamatoságot attól az időponttól számítjuk, amikor a tanács papíron értesítette, hogy nyilvántartja a lakásigényét.

Kérdés: — Vannak olyan részletkérdések, amelyekre itt nem térhetünk ki. Hol lehet részletesebb felvilágosítást kapni?

Válasz: — Az illetékes kerületi tanácsok dolgozói minden felvilágosítást megadnak az érdeklődőknek.

K. F.

Veszélyes-e a fenyegetődés?

Az egyik debreceni tervezővállalat munkatársa az elmúlt évben kikerült lobogtatott a munkaügyi osztályon: „Ez és ez a vállalat szeretné, ha ott dolgoznék, és én is szívesen mennék oda.” Mi történt? Hát, istenem, munkaerőhiányos időkkel élünk, mindenkire szükségünk van, adtak a munkatársnak négyszáz forint fizetésemelést. A bankjegyek csodát műveltek. A munkatárs „elmenési” lelkesedése lelohadt. Maradt.

Eltelet egy év, s a jelenet kísérteties pontossággal megismétlődött. Igaz, most más vállalat kikerőjt szegezték az illetékesnek, s a pénzösszeg is csak háromszáz forint volt. De a munkatárs maradt.

Mi lesz jövőre?
Ki tudja, mennyit bír el a bér-alap?

A fenti eset nem egyedülálló Magyarországon. Erdemes megvizsgálni, törvényszerű-e, hogy a vállalatvezetés így reagáljon az eltávozással zsarolókat tetteire?

Mindjárt a fejtegetés elején engedjék meg, hogy látszólag távoli párhuzamot vonjunk a kilépéssel fenyegetőző munkatárs és a repülőgépeket eltérítő hijackerek között. A repülőgéprabló könnyen jut fegyverhez (illetve ott van sok repülőgéprablás, ahol könnyű fegyvert szerezni), a kikerőlt zsaroló szintén könnyen juthat kikerőltöz (illetve ott lehet zsarolni ezzel a módszerrel, ahol munkaerőhiány van).

Miért engedelmessékedik a pilóta a fegyveres rabló felszólításának? Mert fél, hogy a mindenre elszánt géprabló katasztrófát okoz az ártatlan és védtelen emberekkel teli géppel. Miért ad fizetésemelést a gazdasági vezető a távoznai szándékozóknak? Mert fél, hogy a nélkülözhetetlenek hiit ember elmege, s pácban hagyja munkatársait. Így mindkettő — a géprabló és a polgári zsaroló — eléri célját. A különbség csak az, hogy a géprablást általában — ritka kivétellel — nem ismétlik meg, de a példánkban előforduló eset ismétlődhet.

Mit lehet tenni? Nemrég olvastam arról, hogy komoly szaktekintélyek javasolják: ne ijedjenek meg a pilóták a géprablóktól. Hisz arra csak örült képes, hogy önmagát megsemmisítse, és senkit sem vigasztal, hogy vele hal meg ötven-száz ember. Nem akarom fetisizálni a javaslat hatását, de azóta talán kevesebb gépeltérítésről lehet hallani.

A mi „zsarolóink” koránt sincsenek olyan nagy veszélynek kitéve, mint légi kollégáik. De a vállalatnak sem veszélyes annyira, ha megtagadja a kívánság teljesítését. Követni kellene talán a krimina-

listák útmutatását, és hagyni, hogy a távoznai készülő elmenjen.

Lehet, hogy meggondolná a dolgot. De ha nem gondolja meg, akkor is jótékony hatása lenne a vállalatvezetés tettének. A munkahelyi légkört feltétlenül rontja, ha bebizonyosodik: a fizetésemelés útja a távozással való fenyegetődés. Hét-száz forint nem kis pénz. Két év alatt ennyivel nagyon ritkán emelkedik a fizetés. Rossz vért szül, hogy ravasszággal előbbre lehet jutni, mint tisztességes munkával. A dolgozók megértésével találkozna, ha a vezetés visszaautasítaná az „ultimátumot”.

Egy visszariadó példa elejét vehetné a további zsarolási szándéknak is. Ha látják, hogy a vállalatvezetés nem alkuszik, nem is próbálkoznak az efféle módszerekkel.

El kell ismerni, könnyen lehetséges, hogy a távoznai miatt az otmarradó dolgozókra nagyobb feladatok hárulnak. De vajon nem nyomja-e őket vissza bérfejlesztésben az a négy-, öt-, hat-, hétszáz forint is? Hiszen a bér-alap véges, s ha a hatékonyság nem növekszik, nagy adóteher sújtja a béremelést. Márpedig az ilyen esetekben nem nőtt a hatékonyság, sőt. A rossz közérzet lerontja a többi munkatárs teljesítményét is.

Egészen más a hatása annak, ha a gazdasági vezető leül az otmarradó dolgozókkal, és őszintén elmondja: mi történt, s azt is, hogy több lesz a munka egy ideig. Netalán kiosztja az eltávoztott kolléga bérének egy részét. Akárcsak azt a többletet, amit nem adott meg a zsarolónak. Erre a legtöbb vállalatnál szabály is van, részletesen előírják, mi a sorsa a létszám-megtakarításnál járó munkabéreknek.

Van lehetőség a távozásukkal fenyegetőző emberek leszerelésére. Jóval több, mint a repülőgéprablókéra, s a művellet sem olyan veszélyes egy stabil vállalatnál, mint egy levegőre támaszkodó ingatag jármű esetében.

Persze az igazi gyögyír az okok megszüntetésében van. Ha megszűnnek azok a társadalmi ellentétek, amelyek talaján a géprablások létrejöttek, akkor nem rabolnak repülőket. S ha a vállalatok megszüntetik a kapun belüli munkaelkültségeket, takarékoskodnak az emberi munkával, s ezek nyomán megszűnik a munkaerőhiány, a munkaerő-csábítás, nem akad majd dolgozó, aki kilépésének hangzatosával akar joggalán előnyökhöz jutni. Az ilyen veszélyes fenyegetődés csak arra nézve lesz veszélyes, aki elköveti.

Göz József

Megérkeztek a jelentések a megyei választási irodához

Milyen iroda az, amelynek falain belül nincs munkaidő? Amelyben sohase fordul meg „ügyfél”, de egymásnak adják a kilincset az érdeklődők?

Milyen iroda az, amely alig másfél hónap, de már tudni, hogy április végén befejeződik ott a munka, hiszen elvégezték, amit elvégezni kellett?

Két választási irodában jártunk. A jelölő gyűlések felelősen komoly vitái, beszélgetései között egy péntek délelőttön.

— A választási iroda merre van? Egy ismeretlen válaszolt a portás helyett. Egy kicsit megróvóan, mintha ezt tudni kellene:

— Első emelet balra.
— Füst, állás és őr beszélgető emberek s az egyik legfontosabb kellék, a telefon.
— Ha a jelölő gyűléseinkről elmondhatjuk, hogy a közélet műhelyei, akkor a választási

Csendélet a nem csendes irodában, Debrecenben

10 PERC HÉTKÖZNAP

Két választási irodában

irodáról azt kell mondanunk, hogy e műhely karbantartói.

— Mit írhatunk a megyei választási iroda munkájáról?
— Azt, hogy sok — és ezután folytatták. — Mi a dolgunk? Elsősorban az, hogy biztosítsuk, szervezzük a jelölő gyűlések hangulatához szükséges feltételeket. Dolgozunk, hogy nyomon kísérjük az eseményeket, tudjuk a jelölő gyűlések eredményeit.
— Eddig?

Szombati 26 096 résztvevője volt a országgyűlési képviselő- és tanácsstagjelölő gyűlé-

seknek, és több mint ezren mondták el véleményüket. A megyében, a megye városában és községeiben 2715 jelölő gyűlés lesz.

— Ki segít a szervezésben? Az eredmények számontartásában?

— Minden városban és járási székhelyen működik hasonló iroda. Eddigi tapasztalataink, hogy ezek az irodák igen fogalmasak, s ebből nyilvánvalóan következnek: szükségessé válik.

A Debrecen Városi Tanács választási irodájában csak a tele hamutányérok árulnak a néhány perccel előbb még forgalmas délelőtről. Dr. Fodor László, a debreceni választási iroda vezetője körülmutatott a szobában:

— Ez van. Előfordul, hogy harminc is összehaladnak itt. Egy adat: naponta átlagosan kétszázszor szólal meg a telefon. Rendhagyó „hivatal” a miénk, hiszen állandó ügye-

letet is tartunk. Néhány nap múlva még 6 telefont kapunk.

— A segítőársak? — A kerületek. Mi inkább irányítunk, s amikor szusszanásnyi időnk van, akkor kimegyünk mi is a gyűlésekre.

— Nehéz?
— A gyűlések hangulata miatt, az elhangzó javaslatok értéke miatt inkább azt mondanám: szép ez a munka. Igaza volt annak, aki a közélet műhelyeinek karbantartó munkásaiként említett minket.

DEBRECENI SZOBROK ÉS EMLÉKTÁBLÁK

Szobrok a Kossuth Egyetem előtt

1 Komáromi Csipkés György

Ezt a szobrot az egyetem előtti négyszögletes tér távolabbi bal sarkában helyezték el. Az ábrázolt szoboralak Komáromi Csipkés György. Neve és életideje (1628–1678) szerepel a szobor talapzatán. Bal kezében nyitott bibliát tart, jobb kezét igehirdetői gesztussal a biblia mellé emeli. Palástja alól magyars menté tűnik elő.

Komáromi Csipkés György Huszár Gálhoz hasonlóan Kassáról menekült Debrecenbe. A városi tanács pártját fogta, és külföldi tanulmányútra küldte. Megfordult Angliában, Hollandiában. Itt szerzi meg a hittudományi doktorátust. Hazatérve keleti nyelveket tanít, amelyekben nagy jártasságot szerzett. Utrechtben pl. héber nyelvű szónoklataival keltett feltűnést. 1656-tól debreceni lelkész, s ilyen minőségben 22 évet tölt el abban a városban, amely menekülésekor befogadta. Hivatásával összefüggően számos latin és magyar nyelvű prédikációt írt. Héber és magyar nyelvtant szerkesztett latin nyelven, s ő írta az első angol nyelvtant magyarok számára.

Legnevezetesebb munkája azonban bibliafordítás, amelyet kéziratban hagyott hátra, s Debrecen városa nyomtatta ki Leidenben. A bibliafordítás szövegét a katolikus cenzúra kifogásolta, s ezért az 1718-ban hazaszállított példányokat mind egy szálig elkobozták. A külföldön maradt további példányokról ismeretes, hogy jóval később, 1789-ben érkeztek meg Debrecenbe. Komáromi Csipkés Györgyöt baráti szálak fűzték Apáczai Csere Jánoshoz és a kor több tudósához.

A szobor alkotója Kisfaludi Strobl Zsigmond Kossuth-díjas kiváló művész, akit joggal nevezhetünk napjaink legeredményesebb szobrászművészeinek. Közel 50 szobra nyert elhelyezést köztereken. Közülük legismertebb az Ijász (1918), a Felszabadulási emlékmű (1945), a Kossuth-emlékmű fő alakja (1952), a Kossuth- és Rákóczi-szobor a millenniumi emlékművön (1953).

Érdeklődése 1920-ban fordult az emlékműszobrászat felé: Pázmány (1922), Szenci Molnár Albert és Méliusz Juhász Péter (1925), Huszár Gál, Komáromi Csipkés György (1926). Közülük az itt tárgyalt Komáromi Csipkés Györgyöt ábrázoló alkotása valósult meg, amelyen a

művész ábrázolásmódja jellegzetesen nyilatkozik meg a fogalmazás és az eszmei tartalom egységében. A bronz statikájába jelentékeny dinamikát tudott önteni, mégis, mint Kisfaludi Strobl többi műveiben, itt is valami megmérhetetlen nyugalom és szilárdságot érzünk a szobor szemlélete közben.

Az alkotó művész külföldi sikereit — Hamilton tábornok Skóciában, Petőfi a Szovjetunióban, Vénusz születése Kaliforniában — örömmel könyveljük el a magyar szellem nagy eredményeiként. Kétféle portré (Iványi Grünwald, Petőfi, G. B. Shaw) méltán tartoznak a magyar szobrászművészet legremekesebb alkotásai közé.

A Kossuth Egyetem előtti emlékszüobrok együttese joggal kelti fel a városban megforduló idegenek érdeklődését, és mi, debreceniek is jogos büszkeséggel gyönyörködhetünk bennük.

Lengyel Imre

KISS LÁSZLÓ INTARZIAKIÁLLÍTÁSA AZ ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMEN

Március 15-én délelőtt nyitotta meg dr. Szodoray Lajos egyetemi tanár, a TIT megyei elnöke, a Debreceni Orvostudományi Egyetem II. kollégiumának klubtermében Kiss László intarziaképző kamarakiállítását.

Kiss László intarziáinak első gyűjteményes bemutatására 1965-ben került sor a TIT Csokonai klubjában. Majd 1969-ben még nagyobb anyagával találkozhattunk a Medgyessy Teremben, amikor is egy már-már eliparosodott népi technika újjaébrésztésének lehettünk tanúi, még a valóságos iparművészet területére átvitt asztal, szék, irattartó, könyvbölcso s egyéb faberakásain is — míg a szíkeivel „festett”, falra helyezett művei teljes mértékben betöltötték, kielégítették a táblaképek követelményeit.

Az egyetemi kollégium klubjában — Varjú Tibor átgondolt, a művek hangulatát és mondanivalóit kiemelő rendezői munkája nyomán — harminc intarzia adott áttekintést Kiss László tevékenységéről. A faberakások falusi életképeket, balladás hangvételű történeteket közöltek a látogatókkal: tömören, összevont nyelvezettel, formai és vonalritmusokból összerakott felületekkel, kétsíkúan, profi-ba helyezték, a jávai Wayang-árnybábjátékok idéző módon. De a figyelmes szemlélő hamar felfedezi a rokonságot a mozaikművészettel is, hiszen a különböző színű és fényértékű köveknél egymás mellé helyezése, képpé való kiépítése hasonlatos eljárás a más-más színű és szövetű fák egymáshoz illesztésével. Mégis alapvető a különbség már csak azért is, mert a fa szerves anyag, egyazon lapon belül az égvűrűk szerkezete, képzetelet

foglalkoztató rétegződése, az árnyalatok átmeneti gazdagsága lehetővé teszi, hogy egy-egy darabon belül is tónusok keletkezzenek. A mozaiknál erre nincs lehetőség, de nem is szükséges, mert a távolság „összeérleli” a nagy, darabos felületeket.

A negyvenes éveiben járó, autodidakta művész önálló utakon halad, hiszen aligha választhatott példaképet magának, s mesterségét is egyedül kellett kifinomítania, gyakorlati véletlen ötletekből, saját kárán lemerít bosszúságokból. Még a Káplár Miklóskok, Győri Elekék és Suli Andrások pályájánál is nehezebb volt a sora, mert intarziameszterekkel ritkábban hozhatta össze a szerencse. Talán éppen ebből az öntörvényűségre kényszerítettségéből épült művészete, ezért őrizte meg mindvégig munkáinak tiszta levegőjét. Az igényes munkatempó megmentette az „elipariásodástól”, s így dobogott rá arra, hogy faragványból mindent a mozdulatok nyelvére kell lefordítania, az arc nem mutathat lelki folyamatokat, a figuráknak, tárgyakkal olyan szöveget kell szerkesztenie, hogy a történetnek megfelelő, vele szinkronban levő alakzatot mutassanak. — Kiss László nem tér ki a nehéz feladatok elől, sőt szereti a nehezen megmunkálható faanyagokat, amelyek bár lassítják a munkát, de természetes szépségükkel gazdagítják a képeket — így aztán bőven megterül fáradsága. Időnként ott téved Kiss László, hogy túlstilizálja a mozdulatokat, máskor meg színben nagyon közel álló darabokat szerkeszt egy síkra, túl mélyre hangolva képeit, amelyek így csak közvetlen közelből értelmezhetők. Az intarzia akkor érvényesülhet

FILMNAPLÓ

Miért, drágám?

Ismét egy film az ifjúságról, szabadságról és szabadoságáról, biztos, valamelyik menő együttes, Il-lések, Omegák szereplésével — gondolja a gyanútlan néző, aki csak a film címét olvassa el az újságban, és máris rohan jegyet váltani.

Nos a gyanútlan néző ez egyszer téved. Bár találkoztunk a Sándor Pál rendezte műben fiatalokkal, valószínűleg az ifjú házasságok, akiknek valami égető szükségük van tízezer forintba, hiába van lakásuk, kocsik, összkomfortos boldogság, a tízezer egyszerűen kell, anélkül nem lehet élni. Megjelenik aztán a vidéken élő tanárnő is, aki alig várja már, hogy levetkőzzék vagy levetkőztessék, de akit módfelett izgatnak a politikai és etikai kérdések is. Egy hibás beszédű gimnazista lány is majdnem főszereplő, ugyanúgy a börtönből szökött bátyja, aki felteszi a kérdést, anélkül, hogy valakitől is feleletet kapna rá: mi köti, mi kötheti őt a hazához, Magyarországhoz. De mert senki sem méltatja válasza, egy a reménye: a biztos út, kifelé a hazából. Természetesen nem lenne teljes az ifjak galériája, ha kimaradna belőle maga a főhős, a huszonöt éves rendező. Akit Kern András roppant tehetségesen alakít, de akinek a tehetségéről, művészi képességeiről már nemigen lehetünk meggyőződve.

Persze ki tudja, mikor lépett túl korunk a nagy ember — nagy művészi eszményén, s nem maradi-ság-e elvárni egy alkotótól, hogy igaz ember is legyen. Mert a film-béli rendezőt nehezen tarthatnánk eszményi embernek. És nem azért, mert ellop tízezer forintot. Hiszen azt visszatesszi, és bocsánatát is esedezik, majdnem őszinte komolysággal. De nem tudja helyrerakni sem a maga, sem a más fejében a dolgokat. Nem tudja elosztani a börtönviselt fiatalember kételyét, nem győzi meg, hogy aki nem érzi magát magyarnak, a néphez tartozónak, annak nem kifelé kell tekintetnie, de befelé, önmagába. Hovatovább nemzeti sajátosságunkkal, tulajdonságunkkal, az illúzió-

rombolással, a deheroizálással viszont megáldatott a filmbeli rendező. Ezért diadalmas kajánkodó, amikor megtalálja nagynénjénél, a kommunista hős özvegyénél a hűtlenséget sejtető levelet, s ezért gondol a rég nem látott rokonra úgy, mint Sárikára, sőt Sárika, drágámra. Ha valaki tisztelatlenséget sejt a megszólítás mögött, az sajnos nem téved. Úgy tetszik, Sándor Pál, a film rendezője nem tudott kibújni főhőse hatása alól. Nem sikerül megfelelően ellenpontoznia azt a már-már gátlástalanul megnyilvánuló cinizmust, azt a tébláboló hátróztatlanságot, amely szintén végigvonul a film egészén. S amelynek enyhítésére, tompítására nem elegendő Sárika néni, az özvegy. Eszmei értelemben annál is inkább hátrébe szorul az ő figurája, mivel egyedül áll a fiatalok rohamcsapatával szemben, és ráadásul az ő élettapasztalata, lemondásokon edzett bölcsessége sem elegendő a film alkotói szerint a mű egyik nagy jelentőségű kérdésének a megválaszolásához. Hol élték le az életüket? — kérdezik az özvegytől, s ő többek között Franciaországot és a Szovjetuniót említi. A franciáknál emigrációban éltünk — mondja. S a Szovjetunióban? — hangzik sürgősen. Feleletet pedig nem kap a kérdező. Nem lenne felelet?

Erőszakoltnak tetszik a problémák illetékesen való lezárása, azaz lezárás nélkül hagyása. Mint ahogy teljesen idegen a film egészétől a végső riportjelenet, a dokumentarista módszer. Semmi másról sem győz meg, csak arról, hogy a film rendezője és főhőse egyformán tanácstalanok még a nagyobb, súlyosabb kérdésekben, hogy nem érzik, mit mivel lehet és szabad elgondolani, mivel az operatőri munka, Ragályi Elemér fényképezése nagyszerű.

A tanácstalanság viszont egy alkotóművész esetében probléma.

Márkus Béla

Kiss László: Favágók

teljes szépségében, ha szerkezeti elemei világosan elhatárolhatók. A faintrázta hovatartozását csak nehezen lehet pontosan meghatározni. Hiszen a táblaképpelleg ott élhet egy irattartó oldalán, egy nagyobb doboz fedelén is. E gondosan megrendezett kama-

ratárlaton nem szerepelnek iparművészeti darabok, de Kiss előző bemutatkozásain találkozunk olyan használati tárgyakkal, amelyek jeleztek a népi gyökerű művészetnek sokirányú lehetőségét, szuggesztivitását és soha ki nem meríthető lehetőségeit.

Tóth Ervin

Jegyzet

Közös élmény

Mekkora fordulása a szellemnek, ha egy parasztfiatal Dosztojevszkijről, Csehovról vitatkozik! Ha egy kertész, növénytermesztő vagy gépész a Bűn és bűnhődés világát elemzi, Raszkolnyikov és Szonya kapcsolatáról, a vezeklés súlyáról elmélkedik. És az őshajjú, napszitta arcú bácsi, akit majdnem a levegőbe dobálnak a társai, mert egy kicsi kis szövegész alapján ráismert Szabó Pál nyelvére, napfényrel szőtt meséjére! És a többiek, akik magabiztosan írták be az üresen hagyott helyre a Vietnami Demokratikus Köztársaság megalakulásának pontos dátumát, a tanácskozások helyével, a francia és az amerikai agresszorok megjelenésével együtt.

Persze lehetne idézni más példákat is, kevésbé vidámítottakat. Hogy több termelősövetkezeti brigád nem olvasta el a megadott, kijelölt irodalmat, a Puszták népet vagy az Ebéd a kastélyban című Illyés-művet, ugyanígy a Szülőházam, „Hortobágyi melléke”-t, Veres Péter önéletrajzi írásokban bővelkedő kötetét. A politikai kérdések sem kaptak mindig kielégítő válaszokat. Egyszer a IV. ötéves terv iránymutatóival, másszor az ötdikével voltak problémák, nemigen mentek könnyen a százalékok.

A dicsérendő és a kevésbé dicséretes igy küzdött egymással. Mint a versenyben, a falu szocialista kultúrája megyei elődöntőjén, amelynek lehetne sorolni a szervezést illetően is a fogyatékosait; hogy nem egy esetben még a szűri számára készült válaszok is hibásak voltak, hogy az Ebéd a kastélyban keletkezési évét 1936-ra tették, hogy arra a kérdésre, ki segíti a Talpalatnyi föld főhőst, az egyik lehetséges válaszok azt írták, hogy Piros Góz, holott ő maga a Szabó Pál-rengény főhőse; mindezek a pontatlanságok nyilván a sietséggel és drukkal magyarázhatók. Azzal a sietséggel, amely megelőzte a vetélkedőt s azzal a drukkával, amely mindig szükségszerű velejárója az újjának, a soha nem tapasztaltnak. Márpedig a termelősövetkezeti brigádok első ízben mérték össze meggyeztette az erejüket a három — Berettyóújfaluban, Létavértesen és Hajdúböszörményben tartott — elődöntőn. A gyárak, üzemek munkásbrigádjai után most a falu kollektívái versenyezhetek. Úgy, hogy közben tényleg nem a helyezések, az elért eredmények számítottak, vagy nemcsak azok — maga a részvétel volt a fontos. A részvétel, amely feltehetőleg százakat indított a Déri Múzeumba például az első újjára, amely kézbe vetette a ritkán látott könyveket, figyelmesebb olvasásra serkentette az újságírókat, akik csak átfutni szoktak a lapokon, de az odafigyeléssel, a helyszínek és adatok megjegyzésével nem nagyon törődtek.

A megyei döntő eredményei még nem ismeretesek. Ott már minden bizonyos kemény csata lesz a rangért, a megye legjobb termelősövetkezeti brigádja rangjára. A győztesek és az ez egyszer alulmaradók sem gondolhatnak azonban másra majd, mint hogy megértte, hiszen többet tudnak a világról, a régmúlt idők és a ma embereiről, eseményeiről. Többet tudnak egymásról, jobban ismerik egymást. Meg tudják egymásnak mondani, hogy te a Húsz óra igazgató Jóska-jára hasonlítasz vagy Balog Antira, vagy éppen olyan szépen tudod cifrázni, mint Tamási Aron vagy Szabó Pál. Szépen cifrázod, és mégis érthető. Mert közös élményt megszel.

Közös élmény: örvendetes tapasztalata volt az elődöntőknek, hogy azok a csapatok kerültek tovább, amelyek igazán csapatok voltak. Ahol nem egy emberre tettek fel mindent, nem egy versenyző választott, akár politikai, akár szakmai, akár irodalmi vagy filmkérdés követtezett, de az öttágú brigád más-más tagja vette oda maga elé a mikrofont és felelt. Tehermentesítették egymást, hogy közben azért érezték is a felelősséget: ez most rajtam múlik, számítanak rám, igyekezzek.

Számitanak rám, igyekezzek: tulajdonképpen — látjuk — nem maga a verseny az izgalmas, az érdekes, hanem az, ahogy tudatosul ennek az egyjűvé tartozásnak az érzése.

M. B.

Győzött a D. Bocskai és az MGM Vasas

A labdarúgó NB II. tavaszi nyitánya már szombaton megfordult, ugyanis három mérkőzést tegnap délután lejátszottak, és mind a három mérkőzésnek debreceni csapat volt az egyik résztvevője. Debrecenben a D. Honvéd Bocskai megérdemelten győzött, viszont a DEAC-nak nem volt szerencseje Kispeszten és vereséget szenvedett. Szegeden, a VSE-vel mérkőzött az MGM Vasas. Ezen a mérkőzésen a debreceni együttes megérdemelten győzött.

D. BOCSKAI-SZARVAS 2-0 (2-0)

A nagyérdemi stadionban igen gyér érdeklődés mellett, 150 néző előtt lejátszották a D. Honvéd Bocskai-Szarvasi Spartacus NB II-es bajnoki mérkőzést. A Bocskai Kerekcs - Arany, Patai, Fekete, Zambó, Albeck, Nagy, Szöllősi, Mezei, Stellan, Szabó összeállításban kezdett. Vörös játévezető szipjére kezdődött a játék. Az első negyedben a Bocskai volt a 10. percben tőlvárosi kapu előtt, Szöllősi tíz méterről felmagas lövéssel küldte a labdát a kapu bal oldalába. 1-0. Később váltakozott a játékok, de a kapuk nem forogtak veszélyben. A 39. percben Szöllősi jó labdát adott Mezeinek,

aki a jobbösszekötő helyéről, húsz méterről látványos gólt lőtt a jobb felső sarokba. 2-0. Szünet után, az 55. percben Brakszatorisz I. 25 méterről küldött szabadrúgása a felső lécről pattant vissza. A 75. percben Zambó Szentó váltotta fel. Ebben a játékrészben változatos játék folyt a pályán, veszélytelen támadásokkal.

A D. Honvéd Bocskai erőteljesebben játszott, mint a szarvasi csapat, helyzeteket jól kihasználta és megérdemelten győzött az egyebeknél nem nagy iramú mérkőzésen. Jók: Patai, Nagy, Stellan, illetve Brakszatorisz I., Mihály és Bodnár.

KISTEXT-DEAC 1-0 (1-0)

(Tudósítónktól) Kispeszten 200 néző előtt, Körös bíráskodása mellett került sor a KISTEXT-DEAC NB II-es idenyitő mérkőzésre. A DEAC Pálchuber (Varga) - Csapó, Molnár, Szulyovszky, Zilahi, Bence, Puskás, Petróczy, Tóth, Kiss L., Szabó összeállításban játszott. Változatos volt a játék. A mérkőzés egyetlen és egyben a hazaiak győzelmét jelentő gólját a 25. percben esett - kapushibából. Egy 30 méterről küldött szabadrúgás Pálchuber kapott, de kiejtette a labdát és a résen levő Kermánidisz közelről a hálóba rúgta. 1-0. A 40. percben a DEAC jutott szá-

MGM VASAS-SZEGEDI VSE 2-0 (0-0)

(Tudósítónktól) Szegeden 400 érdeklődő előtt, Szilávi játévezető mellett került sor az MGM Vasas-Szegedi VSE bajnoki összecsapásra. A debreceni együttes Szabó - Sídó, Divinyi, Vass, Csűrke, Patai I., Szoráth, Patai II., Kovács, Krasznai, Gyömbér, Molnár) összeállításban játszott. Hazai mezőnyfőlny alakult ki a mérkőzésen, viszont a debreceni csapat ritkább, de gyors ellentámadásai veszélyesebbek voltak, sokszor zavarba hozta a hazai vé-

delmet. Az 53. percben az SZVSE-ből Csigrét, az MGM Vasasból pedig Vasast kiállította a játévezető. Az MGM Vasas - különösen szünet után - jól kihasználta a helyzeteket és Kovács, valamint Szoráth gólját eldöntötték a két pont sorsát. Megérdemelten nyert a nagy lelkesedéssel küzdő MGM Vasas Szegeden, igen értékes két bajnoki pontot hozott el a Tisza partjáról. A debreceniek közül elsősorban Szabó, Divinyi és Patai I. játszott dicséretesen.

MA A VÁGÓHÍD UTCAI PÁLYÁN:

DVSC-Egyetértés

A labdarúgó NB I. B. tavaszi, harmadik fordulójában a DVSC együttese hazai környezetben, Debrecenben mérkőzik. A vasutas csapat ellenfele ezúttal a bajnoki táblázat listavezetője, a VM Egyetértés. Ez pedig azt jelenti, hogy a hazai környezet előnyével kiálló DVSC és a soroksári csapat össze- csapása jó küzdelmet hozhat. A DVSC csapatánál az elmúlt hethez képest egy helyen van változás. Az eltelt Vasvári helyett Vacszyk játszik, akinek lejárt az ellátása. Tehát Szabó II. - Szabó I., Nagykaposi, Zágonyi, Sóvágyó, Lipók, Dóczy, Várhelyi, Rozgonyi, Vacszyk, Szabó III. összeállításban áll majd ki az Egyetértés ellen a DVSC. A fővárosi csapat várható összeállítása: Varga - Komáromi, Józsa, Szántay, Sóvári, Straub, Siklósi, Karába, Halápi, Welmer, Geber. A DVSC-VM Egyetértés bajnoki mérkőzést ma délután 3 óra kezdettel a Vágóhíd utcai sportterlepen bonyolítják le. A találkozó szoros küzdelem várható, bármire bízhatnak a mérleg nyelve. Bizonyára az elődöntőhöz közeli eredmény születik majd a mérkőzésen, amelyet Magyar bíráskodása mellett játszanak.

ITTHON JÁTSZANAK AZ NB III-ASOK
A labdarúgó NB III-ban szereplő hajdú-bihari csapatok a mai, első tavaszi fordulón a megyében játszanak. Négyen otthonukban, a PMÁV Hajdúszoboszlón. A listavezető Hajdúszoboszlói Bocskai esetleges a kilencedik helyezett Pü-

Betiltották a Buenos Aires-i Boca Juniors-stadiont, ahol szerdán az ismeretes botrány történt. A dél-amerikai futballszövetség hamarosan dönt a 19 kiállított játékos sorsáról is. A kép a botrány első másodperceit örökítette meg.

HAJDU-BIHARI NAPLO - A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja - Főszerkesztő: Pallás Imre - Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 10. - Telefon: 13 925 - Felelős kiadó: Balogh Endréné - Terjeszti a Magyar Posta - Előfizetési díj egy óra 20 forint - Let: 14 193 - Kiadja a Hajdú-Bihar megyei Lapkiadó Vállalat Debrecen, Tóthfalusi tér 10. - Telefon: 13 925 - Felelős kiadó: Balogh Endréné - Terjeszti a Magyar Posta - Előfizetési díj egy óra 20 forint - Előfizethető a helyi postahivatalokban és kézbesítőknél - Index: 25 027 - Alkötői Nyomda, Debrecen - Felelős vezető: Benkő István

NB. I.

Bp. Honvéd-Videoton 1-0 (1-0). Góllövő: Pusztai. A sorozatos nazai támadások után - a 23. percben Vági szögletéből Pusztai fejessel küldte a labdát a kapu jobb oldalába (1-0). A gól mehozta a Honvéd önbizalmát, kiegyensúlyozott lett a játék. Szünet után is jobbra a Videoton irányította a játékot, de a Honvéd szervezetten védekezett.

NB I. B. osztályú labdarúgó eredmények:

Ozd-BKV Előre 2-0 (2-0). Góllövők: Szendrei és Egri. Az ózdiak lelkesen, szervezetten védekeztek, és ügyesen használták ki az Előre védelemgyengeségeit.

Bp. Spartacus-MAV DAC 3-0 (2-0). Góllövők: Zöldi (2) és Gábor. Erőtelien volt a vendégcsapat, a Spartacus helyzetét jól kihasználta.

A magyar női kézilabda-válogatott Hollandiában 13:7 (9:7) arányban győzött Dánia csapata ellen. Képünk: jelenet a mérkőzésről. (Napló-telefotó - AP-MTI-KS)

Új létesítmények, iskolai és versenysport, szakemberképzés

ELFOGADTÁK A MEGYE ÖTÉVES SPORTFEJLESZTÉSI TERVÉT

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Hajdú-Bihar megyei Tanácsa szombaton délelőtt a megyei tanács székében ülést tartott, amelyen megjelent Tekauer Péter, az MTS Országos Tanácsának tagja. A sporttanács üléset Nagy Ernő, a megyei ts elnöke nyitotta meg, majd Orbán Bélának, a megyei ts elnökének előterjesztésében megtárgyalták Hajdú-Bihar középtávú öt éves sportfejlesztési tervét.

Az előterjesztés másfél száz oldalon ismertette a megyei társadalmi, gazdasági helyzetet, a negyedik öt éves terv fontosabb feladatait. A továbbiakban - statisztikák bemutatásával is - hallhattuk a sport és testnevelés mindenoldalú bemutatását, az elért eredményeket, a sportágak, a létesítmények helyzetét.

Az öt éves sportfejlesztési terv az eddig elért eredményekre támaszkodva a gazdasági, anyagi lehetőségek figyelembe vételével vázolta a tennivalókat az olimpiai és más sportágak területén. A megye sportmozgalmainak értékelése és a reális lehetőségek alapján határozta meg az előterjesztés az iskolai testnevelés

és sport, a versenysport és az utánpótlás, a tömegtestnevelés és -sport, a szakemberképzés, a létesítményfejlesztés, a pénzügyi, az agitációs és propagandás, a sportegészségügyi terület legfontosabb célkitűzéseit, a feladatok megoldásának módját.

A versenysport területén a jövőben kiemelt figyelmet kell kezelni Hajdú-Biharban a DVSC, a DEAC, az MGM Vasas és a D. Építők és az Elektromos sportterlepet, új létesítményt építhet az MGM Vasas. Segítik a berettyóújfalui, a püspökladányi, a hajdúszoboszlói és a hajdúnánási sportpályák építését, korszerűsítését.

A részletes, a megye sportéletét jól értékelő, a feladatokat reálisan meghatározó tervjavaslatához hozzászóltak: dr. Rapcsák András, Oláh József, dr. Ludmány Gyula, Földesi Gyuláné, Nagy Pál, dr. Neuházy Pál, Bimbi Zoltán, Sorbán László, Nagy János, Sándor László, Gál János, Barta Ferenc, Tekauer Péter és Aradi János. A felszólalók sok hasznos javaslatot tettek, melyekre Orbán Béla válaszolt. Ezután a tanács tagjai egyhangúlag elfogadták Hajdú-Bihar 1971-75. évi sportfejlesztési tervét.

Nagy Ernőnek, a megyei ts elnökének zárszavával ért véget az MTS megyei tanácsának ülése.

MAI SPORTMŰSOR

Asztalitenisz
Ebesi kollégium, 8 óra: A falusi dolgozók XX. spartakiadjának járási elődöntője.
Atléтика
Nagyerdői Vidám Park mögötti erdőréz, 10 óra: Hajdú-Bihar 1971. évi férfi, női mezei futó bajnoksága, a megyei szakszövetség rendezésében.
Birkózás
Petőfi általános iskola tornaterme, 10 óra: Országos ifjúsági szabadfogású verseny, a birkózó szakszövetség rendezésében.
Kosárlabda
DVSC sportszarnoka, 8.45 óra: DVSC-Kossuth (női ifjúsági) - 10 óra: DVSC II. - Csokonai (női megyei), - 11.30 óra: DVSC-KISTEXT (női NB II.) - DASE-pálya, 11 óra: DASE-Salgótarjáni BTC (női NB II.), - 12.10 óra: DASE-Salgótarjáni Kohász (férfi NB II.).
Labdarúgás
DVSC pálya, 15 óra: DVSC-VM Egyetértés (Magyar), NB I. B-s bajnoki mérkőzés. - Nagyerdői stadion, 11 óra: D. TITÁSZ Elektromos-Záhonyi VSC (Szántó, Koppári, Dull), NB III-as bajnoki mérkőzés. - Kinizsi pálya, 10.30 óra: D. Kinizsi-Kabai MEDOSZ (Fülep, Szilágyi, Bogdándy). - Szabadfűtelepi (volt DMTK) pálya, 10.30 óra: D. MEDICOR-DASE (Csontos, Hebeny, Király). - Volán pálya, 11 óra: D. Volán-Berettyóújfalui SE

Röplabda
Tóth Árpád Gimnázium tornaterme, 8 óra: Az országos középiskolai bajnokság elődöntője, négy-négy fiú- és leány csapat részvételével. - Felsőfokú Építőgépeszeti tornaterme, 14.30 óra: DEAC-Újpesti Dózsa (dr. Tökésky), Pérfi NB I-es bajnoki mérkőzés.
Sakk
Nagyállomás oktatóterme, 9 óra: DVSC-D. Geodézia - Egyetem téri kémiai intézet, 9 óra: DEAC II.-D. Közútépítők II. - Hajdúszoboszló, Petőfi utca 15. szám 9 óra: Hajdúszoboszló-Kabai MEDOSZ. - Derecskei Kultúrház, 9 óra: Derecske-Hajdúszoboszló. A megyei csapatbajnokság első fordulójának mérkőzése. - Ebesi Kollégium, 8 óra: A falusi dolgozók XX. spartakiadjának debreceni járási elődöntője. Egyéni és csapatverseny.
Torna
Egyetemi tornacsarnok, 8 óra: A debreceni leány úttörő-olimpia és a megyei középiskolai bajnokság (lányok) befejező küzdelmei. - 10 óra: Megyei kisdobos egyéni- és csapatbajnokság, lányok részvételével. - Csokonai Gimnázium tornaterme, 8 óra: A debreceni fiú úttörő-olimpia és a megyei középiskolai bajnokság (fiúk) befejező küzdelmei. - 10 óra: Megyei kisdobos egyéni- és csapatbajnokság, fiú tornászok részvételével.

MOZI

SARIKA, DRAGAM! Magyar film (14). APOLLO du. ma 1/4, 3/6, 8; VIG du. hétfőn 3/4, 6, 1/9; APOLLO de. ma 1/12, 1/2; APOLLO de. hétfőn 1/10, 1/12; METEOR ma 3, 1/6, 1/8; HORVATH ARPAD hétfőn 3/7. (Főiskolai és egyetemi berletek kiválthatók.)
ISADORA. Színes angol film (14). VIG du. ma 1/4, 6, 1/9; VIG de. ma 1/9, 11, 1/2; APOLLO du. hétfőn 1/4, 6, 1/9; METEOR hétfőn 3, 1/6, 8; KLINIKÁ ma 3/5, 1/8.
NEM ER A NEVEM. Színes zenés magyar filmvígjáték. VIG de. hétfőn 1/10, 1/12, 1/2.
A HAJÓK A KIKÖTŐBEN ROBBANNAK. Szinkronizált szovjet film. HORVATH ARPAD ma 1/3, 1/5, 3/7.
A NERETVAI CSATA I-II. Kétszemes színes jugoszláv-olasz-nyugátmet film. MŰVÉSZ ma 3 és 7. Dupla helyárral!
MATINE
APOLLO 9 ISTEN HOZTA ÖR-NAGY ŐR!
METEOR 10 A KACSA 1/8-KOR CSENGET.

SZÍNHÁZ

Ma 10-kor Galliei élete, Horváth Árpád bérlet 1, 2, 7-kor Adáshiba, bérletszünet. Hétfőn 7-kor Galliei élete, Szentpéteri bérlet 1, 2. Kedden 7-kor Galliei élete, Kántorné bérlet 1, 2.
ELŐADÁSOK A HUNGARIA KAMARASZÍNHÁZBAN:
Ma 3-kor Két férfi az ágy alatt, bérletszünet, 7-kor Két férfi az ágy alatt, Kossuth bérlet 2.

TV

VASARNAP BUDAPEST
8.58 Műsorismertetés. 9.00-10.00 Iskolatév. 10.00 Az Intervízió gyermekmúsora Berlinből. 11.00 A legdesz 12-es. 11.45 Reklámműsor. 11.50-12.20 Televízió a kisiskolákban. 12.30 Műsorismertetés. 13.40 Iskolatév. Francia nyelvtanfolyam haladóknak. 14.02 Nótasz. 14.25 Reklámműsor. 14.30 Daktári. 14.50 rész. Wameru réme. 15.15 Műsorainkat ajánljuk. 15.40 Tartóú. 16.00 Váci Mihály szavalóverseny. 6. forduló. 16.45 Reklámműsor. 16.50 Teleport. Jégkorong VB. A Csehszlovákia-Svédország mérkőzés II-III. harmada. 18.20 Delta. Tudományok híradó. 18.45 Esti mese. 19.00 A Hét. 20.00 Hírek. 20.05 A 144. nap. Tévédráma. 21.05 „Kisodamcsoda?” Fejtörőjáték. 21.55 Az érem harmadik oldala. Kómlós János músora. 22.05 Hírek - Sport hírek.
POZSONY
8.40 Kécsinyek músora. 9.05 Tavaszközönlő. Gyermekmúsor. 9.40 Arcképcsarnok: Szergej Jeszenyin. 10.40 Beethoven-hangverseny. 15.55 Csehszlovákia-Svédország jégkorong VB. 18.20 Kun Béla emlékezése. 18.40 Esti mese. 20.00 Utak. NDK tv-sorozat. 4. rész. 20.55 Dalok. 21.30 Kulturális publicisztika. 22.00 Tv-híradó. 22.15 Sporteredmények 2. rész.
BUKAREST
9.00 A falu életéből. 10.30 Román zeneszerzők albuma. 11.30 A moszkvai Akadémiai Nagyszínház balettel előadása. Részletek Prokofjev Róméó és Júlijából. 12.15 Progresszív UTA bajnoki labdarúgó-mérkőzés. 14.00 Magyar nyelvű adás. 17.00 Hazafias dalok. 18.20 A legkisebbeknek. 19.10 Bűnügyi film. Főszereplője Claudia Cardinale. 20.50 Riportfilm. 21.10 Könnözőeni szőliás-hangverseny. 21.30 Hírek, sport.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
18.00-19.00: Riportmentázs a választási jelölő felismeréséről - Suppé művből - Sport.

HÉTFŐ BUDAPEST
18.38 Műsorismertetés. 18.40 Hírek. 18.45 Visszintéző-függlőleges. Zenés keresztrefjény. 19.55 Reklámműsor. 20.00 Jégkorong VB. Szovjetunió-USA mérkőzés közvetítése Bernből. 22.15 Hírek.

POZSONY
15.55 Csehszlovákia-NSZK jégkorong VB. Az 1. szünetben tv-híradó. 18.20 Egészségügyi tanácsok. 19.00 Tv-híradó. 19.20 Dalok. 19.30 Expedíció. 3. rész. 20.00 A kristálytűzű folyó partján. Rudolf Jask darabjának tv-változata. 21.20 A világ minden vonata. 6. rész. 21.45 A labdarúgás hírei. 22.05 Tv-híradó.

BUKAREST
17.00 Színház és mozi. 17.30 Folk-lórműsor. 17.45 A szakszervezetek kongresszusa. 19.10 Dokumentumfilm. 20.30 Névtelen csillagok. 21.40 Tv-sport.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA
18.00-19.00: Észak-tiszántúli krónika - Kocsár: Legénybúcsú - Válaszolunk halgatóinknak - A Stúdió 11 játszik.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretői jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, testvérünk, sógorunk és rokonunk, SZOBOSZLAI LASZLÓ nyugdjas 57 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése í. máj 23-án, kedden délután 1 órakor lesz a Köztemető I. o. ravatalozójából, polgári szertartás szerint. Bánatos felesége és a gyászoló család Lakás: Dusek u. 2.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI

krónika

1971. március 21., vasárnap

Névnap: Benedek

A Nap kél: 5.47-kor — nyugszik: 17.57-kor.

A Hold kél: 2 óra 59 perckor. — nyugszik: 10.54-kor.

VÁRHATÓ IDÓJÁRÁS vasárnap estig: felhős, enyhe, főként vasárnap többfelé esővel, egy-két helyen esetleg zivattal. Időnként élénk, helyenként átmenetileg erős déli, délelkei szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 15 fok körül. (MTI)

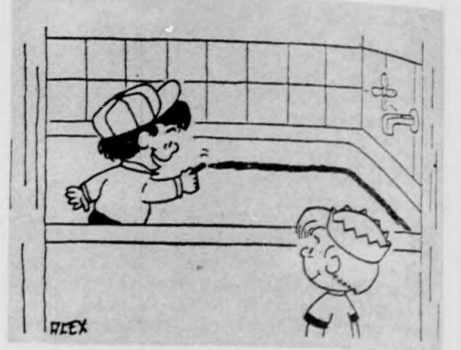
EVFORDULÓNAPTAR. Molnár József festőművész 150 évvel ezelőtt született. Ifjúkorában Velencében, Rómában, Münchenben végzett képzőművészeti tanulmányokat. Később a németországi Stuttgartban telepedett le, és főképpen arcképfestészetből élt. Magyarországra 1853-ban tért haza, s a fővárosban történelmi, illetve tájképfestéssel foglalkozott. A kialakuló magyar történelmi festészet egyik jelentős állomása „Dezso vitéz önfeláldozása” című festménye. A mű romantikus lendületével kelteti fel a figyelmet és elismerést. Számos tájképet festett a Magas-Tátráról. A képek finom koloritja, sok hangulatos részlete alkotójukat a Mészöly Géza előtti tájképfestészet érdemes képviselőjévé avatták. Az évtizedekig népszerű Molnár József festészetét stílusában biedermeier keveredett a romantikus elemekkel. A maga idejében elsősorban ez biztosította a nagy közönségsikerét. A művész 78 éves korában Budapesten hunyt el.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ. JELŐLŐ GYŰLÉS VASÁRNAP.

10. SZ. VÁLASZTÓKERÜLET MIKEPÉRC, MŰVELŐDÉSI HÁZ 15 ÓRA

KUBAI ŰTIKÉPEK címmel dr. Jakucs László egyetemi tanár színes diáképekkel illusztrált előadást tartott a TIT debreceni Csokonai klubjában. A rendezvényt a TIT Földrajzi Szakosztálya és az IBUSZ-TIT Ország-Világjáró Baráti Köre szervezte. Az előadást nagy érdeklődés kísérte.

A FALU SZOCIALISTA KULTÚRÁJA elnevezésű vetélkedő döntője vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik Debrecenben a Bartók teremben. A vetélkedőn 9 termelőszövetkezeti brigád vesz részt.

ZENIÁLIS MEGOLDÁS. — Eről a csikröl anya azt fogja hinni, hogy megfűrödtem...

REJTVÉNYKLUB ALAKUL Debrecenben. A klub első ülését kedden este fél 7 órakor tartja a Városi Hírlapvasóban. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A VÁM- ÉS PÉNZÜGYÖRSÉG Hajdú-Bihar megyei Parancsnoksága közli, hogy a vám- és pénzügyőrségi testülethez felvételüket kérhetik azok a 18—26 év közötti fiatalok, akik a tényleges katonai szolgálatukat letöltötték, legalább 8 általános vagy ennél magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Bővebb felvilágosítást a lakhely szerint illetékes vám- és pénzügyőrségi szervek, valamint ezek megyei parancsnoksága (Debrecen, Kossuth utca 12—14. szám) adják meg.

ÖTTALALATOS SZELVÉNY NEM VOLT A 12. JÁTEKHÉTEN — közli a Sportfogyásai és Lottóigazgatóság. Négy találatot 49 fogaodott ért el, nyerevényük egyenként 87 400 forint. Három találat 4072 fogaodónak volt, nyerevényük egyenként 526 forint, a kéttalalatos szelvények száma 140 587 darab, ezekre egyenként 19 forintot fizetnek.

KÉT EMBERRABLÁSRÓL ERKEZETT hír az elmúlt 72 órában Mexikóból. A tettesek egy 4 éves kislányt és egy észak-amerikai állampolgárt ejtettek fogságukba. A kislányért kb. 220 ezer frank, a férfit pedig ötezer dollár váltásdíjat követeltek. Röviddel ezután azonban a 4 éves kislányt, anélkül, hogy a váltásdíjat megkapták volna, szabadon engedték.

TOMBOL A ROSSZ IDŐ Olaszországban. Trento mellett egy lavina megölt egy 18 éves fiatalembert, és súlyosan megsebesített további három személyt. Savona környékén a szűnni nem akaró esőzés következtében egy hegyi patak kilépett medréből, és árvízzel fenyegeti a város periferiáját. Piemonte tartományban pénteken 80 centiméteres hó hullott.

LOUIS ARMSTRONGOT hétfőn szívbántalmak miatt kórházba szállították. Orvosi közlés szerint a híres dzsesszmuzikus állapota kielégítő.

HAJÓELTÉRÍTÉSI BÜNPER tárgyalása kezdődött meg egy lengyel bíróság előtt. Marian Gdanski 21 éves lengyel állampolgár a múlt év októberében oroszokkal el akarta téríteni útvonaláról a szeczeni hajózási társaság Alina nevű személyszállító hajóját. A tárgyaláson a vádlott beismerte, hogy a hajó parancsnoki kollektíváját saját készítésű kéziránájának felrobbantásával fenyegette meg. Ezzel azt akarta elérni, hogy a hajót kormányozzák a legközelebbi svéd kikötőbe.

Az oldalt összeállította:
Domokos Lajos

Kevés a zöldhagyma és a sóska

SOK A TOJÁS ÉS A BAROMFI

A szombati debreceni piacra sokkal több árut hoztak fel, mint egy héttel ezelőtt. Az árak lényegében nem változtak. A sóska drágult: 40 forintról 50-re. A zöldhagyma csomója 2,50—3 forint.

A kialakult árak a következők: fejeskáposzta 4, kelkáposzta 8—10, vöröskáposzta 4,50, hagyma 5, fokhagyma 22 forint. A dughagyma ára minőség szerint igen változó, 10 forinttól 23 forintig alakult az ára kilogrammonként. A sárgarépa 5—8, a gyökér 8, a karalábé 10, a cékla 5, a burgonya 3,40 forint kilónként. A szárazbab ára 16—18 forint. Volt főzni való tengeri, csöve 1—2 forint. A törmelék rizst 6,60-ért adták.

Igen sok volt a tojás, ára darabonként 1—1,20 forint.

A baromfi piacra sok árut hoztak a szövetkezetek is és az egyéni termelők is. A kövér liba kilóját 30 forintért, a pulyka kilóját 23 forintért kínálták. A galamb párját 20 forintért adták. Az egyéni termelők a tyúkot páronként 140—150 forintért adták. A szövetkezeti pavilonokban a fehér csirke 28, az előnevelt csirke 30 forintjával kelt el kilónként. A tyúkot kilónként 23 forintért adták. A balmazújárósi ÁFÉSZ naposcsibét is kínált, darabonként 5 forintjával. Hal volt elég, a ponty 22, a csuka 20, a keszeg, a kárász 12 forint kilónként.

A gyümölcs piacon az alma dominált, az ára a jó minőségűnek 5—8 forintig alakult. Volt elegendő dióbél 55—60 forint közötti áron.

Elismerés a kiváló munkáért

Szombaton délelőtt bensőséges kis ünnepség keretében két tanácsi dolgozónak nyújtott át kitüntetést Hüse Péter, a Debreceni I. kerületi Tanács v. elnöke. Torzsay Ferenc költségvetési csoportvezető 39 évi államigazgatási szolgálat után most nyugdíjba megy, ez alkalommal a Pénzügy Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta. Oszter Károlyné, aki másfél évtizede dolgozik az egészségügy területén, jelenleg közegészségügyi ellenőr a kerületi tanácsnál, az Egészségügy Kiváló Dolgozója kitüntetésben részesült. A Debrecen I. kerületi Tanács végrehajtó bizottsága a két kiváló dolgozónak pénzjutalmat adott.

Ismét a kukatartályroncsokról

Immár fél éve, hogy bátorkodtam felhívni az illetékesek figyelmét: Debrecenben, a Tanács utca elején, a parkáson két kukatartályroncs van évek óta. A Hajdú-Bihari Naplóban megjelent néhány soros írásban javasoltam: vitessék el onnan ezeket az ócskasavakat, mert az úttörők a nagy vasgyűjtési kampány idején hivatalosan nem nyúlhattak hozzá. Közülük az egyiket a két, ócskasavba való tartály... Azaz...

A cikk megjelenése óta sok minden változott a Dobozi lakótelepen. Új, erősebb aszfaltburkolatot kapott a Tanács utca. A régi temető még beépítetlen részén csatornáznak, mar darut is állítottak fel a második ütem építéséhez, átadás előtt áll az ABC-áruház, stb. A kukatartályroncsok „ügyében” is van változás: ma már három ektelenkedik az áruházal szemközti parkrészen.

A kukatartályroncsok tehát ott vannak, sőt szaporodnak. De miért és meddig?

(ny)

HONVÉDELMI NAPOT és kiállítás rendezett szombaton a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat KISZ-bizottsága és a vállalat MHSZ-vezetősége a Tanácsköztársaság kikiáltásának 52. évfordulója tiszteletére. A programban többek között katonapolitikai előadás hangzott el, amelyet dr. Németh Tibor, a Lobogó című hetilap külpolitikai szerkesztője tartott. Ezt követően szellemi vetélkedőre, filmvetítésre és légpuskalövésztetre is sor került.

FODRÁSZVERSENYT RENDEZ a Debreceni Fodrászszövetkezet szakmfejlesztő bizottsága, a fodrászklub és a szövetkezet KISZ-szervezete vasárnap Debrecenben, a Fegyveres Erők Klubjában (Vöröshadsereg útja 24.). A verseny délután 2 órakor kezdődik. A szünetben a Debreceni Minőségügyi Szabó Kisz ruhabemutatót tart.

A MŰZEUMLÁTOZÁS szakosztályi ülésorozatának 3. része is eredményesen zárult. Az elmúlt hét minden délutánján értékes foglalkozásokat tartottak a művelődési sokoldalúan szolgáló megbeszélések alakultak ki neves előadók bevezető előadásai kapcsán. A múzeumbemutatók köre vezetősége elhatározta, hogy a szakosztályi ülésorozatot a jövőben is megrendezik.

Munkásszálló épül

Debrecenben, az Apafi utcán 250 fős munkásszállót épít a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat. Bilincsi Károly építészvezetősége a Közmű- és Mélyépítő Vállalatnak építi a szállót előre gyártott elemekből. A terveket a kivitelező vállalat tervező kollektívája készítette. A létesítmény beruházása tízmillió forint. (Fotó: Kőszeghy)

Előzetes a nyárról, az őszelel

KÜLFÖLDI UTAZÁSOKRÓL

Az első igazán kabátgomboltató márciusi hét krónikájához hozzátartozik a készülődő nyár.

Az IBUSZ debreceni kirendeltségén a vállalat vezetői beszélgetésre hívták a Hajdú-Bihar megyei üzemek, intézmények, gazdaságok, szakszervezetek képviselőit. A tanácskozás célja az igények felmérése és az új utazási lehetőségek ismertetése volt.

1970-ben 165 ezer magyar állampolgár indult más országokba

IBUSZ-utasként. Az utazni, világot látni akarók száma évenként csaknem 10 százalékkal emelkedik. Hajdú-Biharból húszezren utaztak idegen tájakra.

Horváth László, az IBUSZ kiutazási osztályvezetője a vállalat idei programját ismertetette. A 130 forintos úttól a 32 ezer forintos útig sok minden megtalálható ebben a programban.

Ami tetszett a tájékoztató: ösztönöz a kezdődően olcsó, nyugdíjasoknak szánt túrákat terveznek. (Reméljük, hogy az olcsó jelzőt később sem kell idezőjelbe tennünk.) Ami nagyon tetszett: a résztvevők közül többen sürgették, hogy több szakmai programmal gazdagított utat szervezzenek. Ez a dolgozókat az utazáshoz segítő vállalatok jogos követelése.

Dr. Kocsis Dánielné, az IBUSZ debreceni kirendeltségének vezetője elmondta, hogy várhatóan nagyobb lesz a szakmai programot kínáló külföldi társasutazások száma.

S végül ami legjobban tetszett: a résztvevők közül sokan kritizálták a vendégül látó vállalatot. Az IBUSZ-irodák munkáját, az érdeklődésre adott, gyakran megkéso válaszokat, és azt, hogy a Debrecenben lakó IBUSZ-utas olykor csak Budapesttől lehet valóban IBUSZ-utassá.

A cél az igények felmérése volt. Hasznos vállalkozás, hiszen a téli-kabátjaink ellenére már készülődik a nyár is.

B. G.

A DEBRECENI AGRARTUDOMÁNYI EGYESÜLET Mezőgazdaságtudományi Egyetemi Kar levelező tagozatán az 1971-72-es tanévben szakmérnöképzés indul öntözéses gazdálkodási, mezőgazdasági, üzemgazdasági és növényvédelmi szakon. Tanulmányi idő 2 év. Jelentkezési határidő 1971. május 15-ig. Részletes felvilágosítást ad a Kar Dékáni Hivatala Debrecen, Böszörményi út 138. (x)

NÉPDALÉSTRE KERÜL SOR hétfőn este 7 órakor Debrecenben a Kossuth utca 1. szám alatti pódiumteremben. A műsorban Török Erzsébet Kodály, Bartók, Bárdos és Ádám népdalfeldolgozásaitól énekel. Ezen kívül népballadák és népdalok is elhangzanak.

MEGÉRZÉS. — Mit gondolsz, drágám, nem fogott valahogy gyánú a férjed?

TENYÉSZKUTYATELEPET állított fel a Fejér megyei Agárdi Állami Gazdaság. A telepen csak magyar fajtákat — kuvaszt, komondort, vizslát, erdei kopót — tenyésztnek. A magyar agárral — az egyik fajtával — a gazdaság részt vesz a vadászati világkiállítás kutyabemutatóján is.

A tavasz első napja

Ugye mindannyian nagyon vártuk a tavasz első napját, amely a csillagászati naptár szerint íme elérkezett. Tavasz van hát, most már visszavonhatatlanul, s ha az időjárás szeszélyes is, mindennapi munkánkat mégis csak a tavasz derűje, az itt-ott előbukkanó nap melege járja át, szabja meg.

Kedves csengése van a szónak: tavasz. Talán azért is, mert a tavasztól valahogy mindig újat várunk. A hosszú, borús őszi, téli napok után a tavasz az újraindulást, a természet megújulását is jelenti számunkra. Újraindulást és lehetőségeket a jobb, a még eredményesebb munka végzésére. S ilyenkor már szinte naponként változik a körülöttünk levő világ: egyre több rügy fakad, virágok színesítik a természet élőlényeit, levelek nőnek a fákon...

A nap melege már simogató, a természetbe csalogatja az embereket. Igen, a hosszú pihenő után mindannyian szívesen fordítjuk arcunkat a napfény felé, s tudjuk, érezzük, ez szinte új erőt ad. De kell is az új erő, hiszen a tavasz új feladatokat is jelent valamenyünknek. Ilyenkor lendülünk bele az új év munkájának végzésébe, a tervek teljesítésébe, az élet, a népgazdaság valamennyi területén. Újult erővel dolgoznak a gyárakban, s megelégnék a határ a mezőgazdaságban is.

A mezőgazdaságban vannak nagy periódusok, eldöntő, meghatározó szakaszok. Az egyik ilyen szakasz a tavaszi munkák időszaka. A tavasz fogadása a parasztember számára sok gondot és egyben sok örömet is jelent. A téli kényszerpihenő után

jobb és hasznosabb volt is a mezőgazdaság számára — viszont olyan szempontból kedvezőtlenebb kilátásokkal indul, hogy az elmúlt év őszen nem tudtak olyan jó munkát végezni a mezőgazdaságban, mint egy évvel korábban. Amit tavaly ősze nem tudtak elvégezni, azt most kell pótolni, most a tavasz folyamán. S ez nem kis munka.

Na de azért az idei tavasz mégiscsak derűsebb, mint a tavalyi. Hogy miért? Talán mert a tavalyi nagyon rossz volt. Az emberek azt mondják: nem lehet, hogy újra olyan nehéz tavasz, olyan nehéz év köszöntson ránk, mint a tavalyi volt. A nagyon rossz után valamivel jobbnak kell következnie. Így hát nagyon várják a tavaszt, ezt a szép és merőben újat jelentő évszakot. S az emberek bíznak. Bíznak abban, hogy most több szerencsájuk lesz, mint tavaly volt.

De a bizalomnak van is alapja. A legelső, az éppen a tavalyi évből következik. Bármilyen furesz hangzik, mégis így van. A tavalyi roppant nehéz év bizonyította, hogy a mezőgazdaság mennyire teherbíró ma nálunk. A zárszámadások bizonyítják, hogy a nagyméretű károk ellenére is csupán kis százalékkal csökkent az előző — jó termésű és eredményű — évhez képest a mezőgazdaság termelési értéke. S ha ez így igaz egy olyan év után, mint a tavalyi, akkor joggal bízhatnak a mezőgazdaságban dolgozók most, a tavaszi induláskor, hogy ez az év jobb lesz, mint a tavalyi volt.

A másik, ami alapja a parasztemberben levő és érződő bizakodásnak, az, hogy a jó tavaszi induláshoz azok, akik ebben segíthetnek, min-

feldjeinek bevetéséhez. De hogy igazán precízek legyünk, azért azt meg kell mondani, hogy ha a vetőmagellátással nem is, de a beszerzésével néhány helyen gondok súlyosodnak a mezőgazdasági szakemberek vállaira. A gyenge, a tavalyi év által igen kedvezőtlen helyzetbe került szövetkezetekben nem mindenütt van meg a szükséges pénzügyösszeg ahhoz, hogy megvásárolhassák a vetőmagot. De bizonyára ezzel a problémával sem maradnak magukra a szövetkezetek; az állam újra segít, mint ahogy eddig is segített...

Rendelkezésre áll a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen szervesanyag is a talaj erejének pótlására. Az illetékes vállalatok több mint 4000 vagon műtrágyával várják a mezőgazdasági igényelőket. Sajnos az előbb említett pénzügyi nehézségek miatt a szövetkezetekben még nem igényelték annyi műtrágyát, amennyire a vállalatok számítottak. De mindenesetre az nagyon fontos, hogy lehet kapni, amikor igénylik a szövetkezetek azonnal szállíthatják.

Szóval a tavasz nagy feladatokkal jelentkezik a mezőgazdaságban. Megyénkben például több mint 200 ezer hold vetést kell elvégezni a termelőségsvetkezetekben. El kellett végezni körülbelül 100 ezer hold szántását, s ebből mintegy 20—25 ezer hold tavaly ősze maradt hátra. Roppant nagy munka ez, s bár ma már a munkavégzés nehézségét csökkentik a korszerű gépek, a jó, modern eljárások, mégis nagy erőfeszítést igényel ez a tavasz is minden mezőgazdasággal foglalkozó embertől. S bár — mondom — gépsítünk, kemizálunk, mégis — talán ezért is — nehézségek adódnak. A szövetkezetek gépparkjának jelentős része elavult, kiselejtezésre vár. Velük a munkavégzés nem olyan természetesen, mint új gépekkel. Viszont új gép meg nincs annyi, amennyi kellene — hiszen az igények olyan rohamosan nőnek,

hogy azt igen nehéz kielégíteni. Így hát sokszor igénybe kell venni a rosszabb gépeket is, ami viszont gyakori meghibásodással, javítási igénnyel jelentkezik. Alkatrészellátásunk pedig — sajnos köztudottan — eléggé elmaradt még mindig. Ez újabb probléma, újabb megoldásra váró feladat, amely nehezíti, komplikálja a tavasz amúgy sem egysíkú munkáját.

Ha belegondolunk, ugye nem is

kavégzésre alkalmas napok nem teltek el munkavégzés nélkül: a korai tavaszi növényeket — mák, borsó — vetették, igyekeztek pótolni a tavaly ősze elmaradt szántást, vették a talajmunkát, metszettek a gyümölcsfákat. A munka dandárja azonban még ezután következik.

S reméljük, a határ hamarosan valóban azt a képet nyújtja majd, amit vártunk tőle így tavasz táján. Serényen dolgozó szövetkezeti em-

— tudom — nagyon várják az első igazi tavaszi napot, amikor újra kijuthatnak a természetbe, a szabadba, a szántóföldek, gyümölcsösök birtalmába.

Fontos része a mezőgazdasági munkafolyamatoknak a tavaszi időszak. Ilyenkor kell megalapozni — az őszi mélyszántási munkákkal együtt — a következő gazdasági év jó termését, a tavaszi tevékenységgel teremti meg a mezőgazdaságban az eredményes gazdálkodás feltételeit. Megtörtént a számadás az elmúlt év gazdálkodásáról, megtartották a zárszámadó közgyűléseket, s ezek a számadások arra is jók voltak, hogy levonják mindenütt a megfelelő tanulságot az elmúlt év gazdálkodásáról. A tanulság megvonása természetesen egyben azt is jelenti, hogy ismertté vált: mi volt jó, és mi volt rossz a munkánkban, mire kell törekedni, hol és mit kell javítani a jövőben.

Ami a tapasztalatokat, benyomásokat illeti, a legutóbbi tavasz nemigen kényeztette el a parasztembereket. Egy évvel korábban bizony elég rossz tavaszra ébredt a határ: ár- és belvíz sújtotta a mezőgazdaságot, tette lehetetlenné a gazdálkodást, károsította a népgazdaságot. Az idei tavasz — ha eddig

dent megtettek. Elsősorban úgy, hogy biztosították a feltételeit a munkavégzésnek.

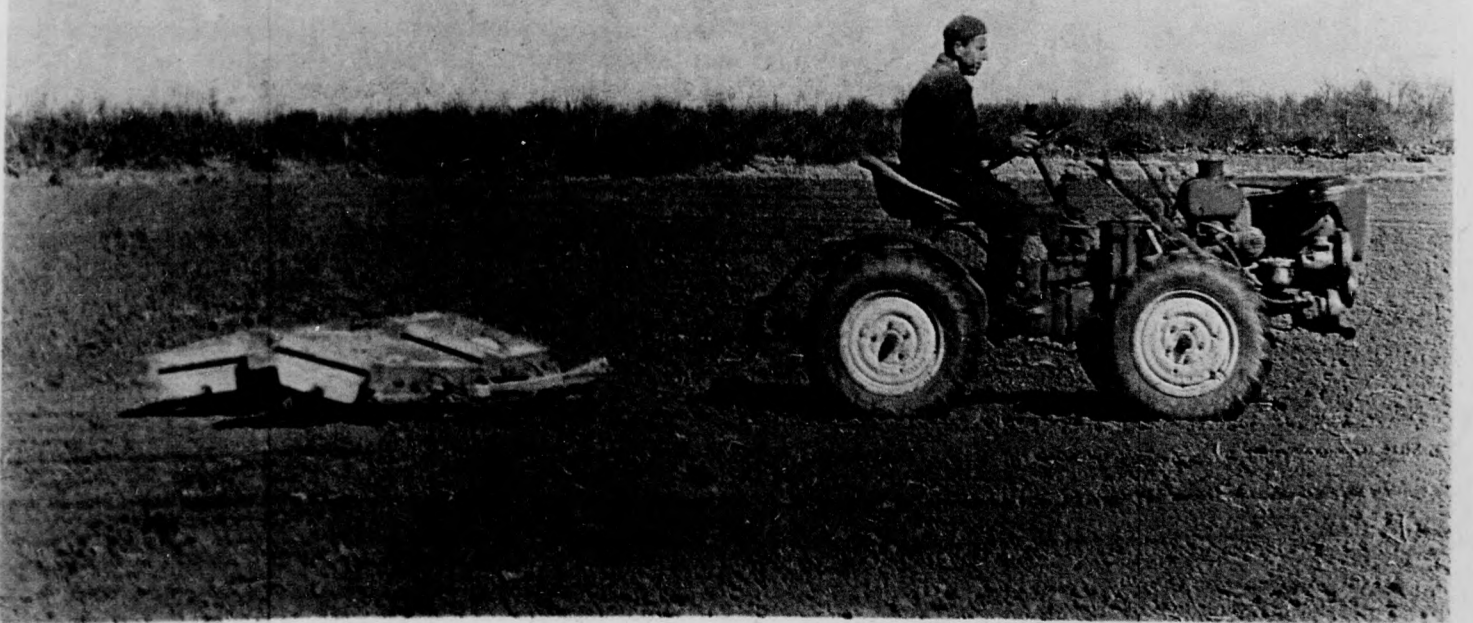
A legfontosabb kelléke a tavaszi munkának a jó vetőmag. Nos a tények tanulsága szerint ezzel nem lesz és nincs is baj. A vállalatok biztosították azt a mennyiséget, amely szükséges megyénk szántó-

olyan egyszerű ez a tavasz a mezőgazdaság számára. S mégis örülünk neki, mégis üdvözöljük az első hivatalosan is tavaszi napot. Bár már mezőgazdasági üzemünk megköstölték az idén is a tavasz, a tavaszi munkavégzés ízt, az igazi, a fontos még ezután következik. Mert a februári kedvező időjárás, a mun-

berek, kijavított — és reméljük, egyre több új — gépek, traktorok, vetőgépek népesítik be a szikkadó, napfénydús tavaszi határt. S a friss tavaszi szél a gyümölcsösökben a permetlé szagát hozza majd felénk, s a szőlőben is hozzáértő, szakképzett emberek metszenek, s biztos, hogy minden munkát lendülettel, jó kedvvel és bizakodással végznek szövetkezeti tagjaink. Igen, jó kedvvel és bizakodással, hiszen a tavaszi munka szép, a tavasz önmagában is jó kedvre derít, ezernyi új színtelnyújt, s erőt ad a ránk váró feladatok teljesítéséhez. De bizakodnak azért is a mezőgazdaság munkásai, mert tudják, érzik, hogy bármilyen nem várt esemény is zavarja meg beidézett, hasznos tevékenységüket, nincsenek magukra hagyatva; államunk segít, támogatja a bajba jutottakat. Mint ahogy az elmúlt közeli időszakban is tette. De hiszünk, hogy az idei esztendő örömtelibb lesz, hogy a bizakodás nem alaptalan.

Hát mindehhez a nagy és szép munkához befejezést egyet mondhatunk csupán: találja meg mindenki örömét a munkában, és váljanak valóra álmai, amelyeket ezek a tavaszi, egyre verőfényesebbé váló napok valóban megvalósíthatóvá tesznek.

Boda László

Művészeti mozgalmak Debrecenben a Tanácsköztársaság időszakában

A Tanácsköztársaság 133 napjából Debrecenre mindössze kerekén egy hónap jutott. Még csak az alapok lerakásához sem elegendő egy forradalmian új társadalmi rendszer számára, különösen nem egy olyan városban, amely akkor már ötödik hónapja állandóan forrongásban és feszültségben élt; Debrecen a hadműveleti terület peremén feküdt, a front Csucsánál húzódtott.

Mégis, ilyen viszonyok között is nyomban a proletárdiktatúra kialakítása után megindult Debrecenben az irodalmi és művészeti élet szervezése, mégpedig olyan lendülettel, hogy ennek a széles és kényes területnek a dolgozó egy hét alatt szakszervezetben tömörültek és kintütek bizonyos keretcélokat is.

A CSOKONAI SZÍNHÁZ színészeinek szakszervezetét a legelső között alakították meg, Török Gábor direktóriumi tag és Vágó Gábor pénzügyi politikai megbízott részvételével. A társulat adta a művészeti dolgozók zömét, hiszen akkor már egy év óta működött második színházként a Vigszínház is, a mai Vig mozi. A szakszervezet elnöke Remete Géza lett, bizalmiak Ladányi Imre és László Gyula, jegyző Oláh Ferenc, a direktóriumba Heltai Jenő, Ladányi Imrét, Várnai Lászlót, Remete Gézát és Verő Mártát választották be. A vezetőség összetételére jellemző, hogy a direktoriumban helyet kapott a tőkés színházigazgató Heltai Jenő is, aki néhány hónappal azelőtt még lila díszmagyarban feszített IV. Károly fogadtatásánál, Remete, Ladányi és László Gyula pedig színésznyelven irányították a tagok, operett-, illetve drámai rendezők voltak, Remete az Országos Színezegyesület alelnöke is. Ladányi különben jeles híresség, László Gyula meg a modern színjátszás egyik kiváló képviselője. A többiek közül Verő Márta, a színpadi szerző és komponista Verő György lánya tehetséges szendekeként indult, de korán férjhez ment Zágon István íróhoz, Várnai László népszerű táncoskomikus, Oláh Ferenc táncos síheder.

AZ IRÓK ÉS ZENÉSZEK ugyanakkor ezen a napon alakították meg a szakszervezetüket. Mindkét szervezetre jellemző, hogy nagy számban ösztönözték el a dilettánsok, a zenészek között pedig olyan képzettséget is, akik a változott viszonyokban most már hivatásosak akartak lenni. (Általános jelenség volt ez. A budai Horváth-kertben hallottam 1919 nyarán Offenbach: Kékszakkallú hercegét a később debreceni karnagy Müller Mátyás vezényletével; a hatalmas kórus tele volt olyan főiskolai oklevelekkel, akik addig nem működték.)

Az írók szakszervezetének — neveztek Irói Tanácsnak — elnöke Jánosi Zoltán lett, aki fejtett ki ugyan némi költői tevékenységet, de inkább „vörös pap” néven ismerték már békében is merész szociális tendenciájú prédikációi miatt; a Károlyi-kormányban egyébként belügyi államtitkár volt. Bizalmiak Oláh Gábor és Nagy Zoltán, az Első Nyugat-nemzedék azóta méltatlanul elfelejtett költőjét vá-

lasztották, jegyzőnek pedig Kuthi Sándort, aki Térey Sándor néven írt regényeket és fordította elsőként franciára Adyt.

A zenészek szakszervezetének elnöke Sebestyén Lipót ügyvéd volt, képzett muzsikus, a Jakucs-vonósnégyes tagja, bizalmi Füredi Sándor, a Városi Zeneiskola művész hegedűtanára, aki aztán az Egyesült Államokba emigrált, jegyző Homola László ítéletbírói tanácsjegyző, pénztáros Nadasdy Alajos tanár. Az intéző bizottság tagjai: F. Halácsy Margit, a zeneiskola zongoratanára, Takács Edit, aki amolyan határérték volt az úriasszony, költő és zenész között, s Tatay Zoltán városi főtisztviselő, aki nem is olyan régen még Hindenburg-indulót szerzett és egy gyenge operettet írt.

CSÜCSSSZERVEZET megalakításának szükségességét látták akkor már a felsőbb szervek s életre hívták március 29-én a Kereskedő Társulat dísztermében a Művészek és Írók Szakszervezetét. Kettős feladata volt: az írók és művészek elhelyezése az új társadalmi rendszerben, másrészt a szocialista kultúra terjesztése. A párt Toroczkai Oszvaldot, a jeles festőt és grafikusot, kitűnő organizátort bízta meg a szervezéssel — a felszabadulás után országos viszonylatban is nagy érdemeket szerzett ezen a téren —, s így alakult meg a csücsszervezet 7 szakcsoporttal: 1. színészek, 2. újságírók, 3. írók, 4. festők és szobrászok, 5. zenészek, 6. iparművészek és művészeti iparosok, 7. cigányzenészek.

Elnök lett Toroczkai Oszvald, alelnök Remete Géza, titkár Neményi Vilmos, jegyzők Szatai Ferenc újságíró és Gáspár Endre, pentáros Takács Edit, ellenőrök ifj. Kovács János festő és Kiss Béla cigányprímás. A vezetőség tagjai: Nagy Jenő színész, Balassa Sándor újságíró, Magyar Imre cigányprímás, Sebestyén Lipót, Kuthi Sándor, Kémeri Nagy József festő, Kardossné Magoss Olga. (Takács Edithez hasonló határjelenség.)

A CIGÁNYZENÉSEKNEK elnök lett Magyar Imre, helyettes elnök Kiss Béla, művészeti titkár Szathmáry Zoltán, pénztáros Benczi Sándor, ellenőrök Rácz János — a hivatalos név a kedves, bohém primás Rácz Jancsit fedi — és Kiss József, bizalmik Rácz Dezső, Ruha Elemér, Szikora Bertalan, Kacsori László, Rácz Gyula. A gyűlés munkaprogramul elsősorban a tagok anyagi helyzetének rendezését és munkáshangversenyek tartását tűzte ki.

VALAMILYEN PROGRAMOT egyébként mindegyik szakcsoport adott, s nem mindig a szándékon múlt, hogy hogy valóra váltása az adott helyzetben mennyire sikerült. A színház direktoriuma már megalakulásakor kimondotta, hogy „a műsorba szociális irányzatú és komoly klasszikus darabokat kell felvenni.” Némi halvány törekvés mutatkozott is erre, de nagyon ingatagon, mert a Csokonai Színházban Földes Imre: Hivatalnok urak, Arcübáse: Szenvedély, Sardou:

Szókimondó asszonyság, Sudermann: Otthon, az operettek közül Planquette: A cornevillei harangok és Szirmai: Gróf Rinaldo darabokból összetett műsor alig különbözött az akkori vidéki színházak átlagos repertoárjából. A Vigszínház áramhány miatt szünetelt.

LEGAGILISABBNAK A ZENÉSZEK mutatkoztak. Szakszervezetük célkitűzése volt többek között „korszerű munkáshangversenyek rendezése zenetörténeti sorrendben az összes nevezetesebb zeneszerzők műveiből, a munkásképző előadások zenei előadások tartása, az elemi iskolákba az énektanítás bevezetése”. Az első ilyen előadást meg is tartották a zeneiskola hangversenytermében április 13-án. Bevezetőt Mártonffy Marcell egyetemi tanár mondott; érdekességként a műsor egyes számainak maguk az előadóművészek ismertették. Erkel: Hunyadi-nyitányát Fábry Irma és Simonffy Irén zeneiskolai tanárok adták elő zongorán, Schubert: Ave Mariáját Füredi Sándor hegedűn; Vass Mancsi, a színház operaszubrettje Hubay: Cremonai hegedűsének áriáját énekelte Takács Edit zongorakísérettel, a Szilágyi Imre—Sebestyén Lipót—Pribauer Ferenc—Füredi Samu vonósnegyes régi magyar szerzők műveit, köztük Bihari: Requiemjét játszotta.

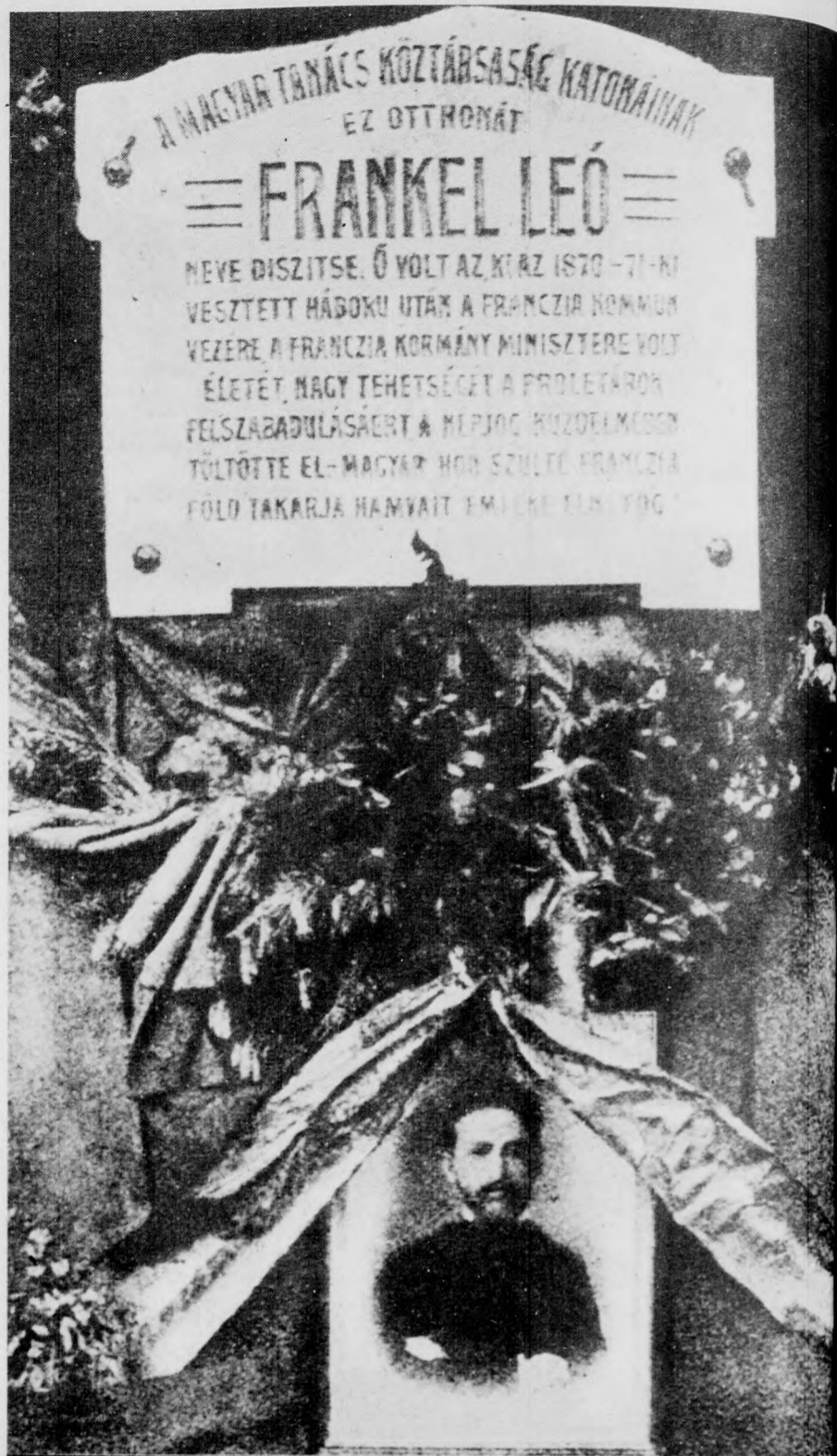
A tömegek képzőművészeti nevelésére is rőtön az elején gondoltak, megnyitották az Egyház (Kálvin) tér 17. szám alatt az emeleten a Városi Múzeum képtárat. Az általam letekelkel már akkor is értékes gyűjteményt Csűrös Ferenc, a közművelődési osztály vezetője ismertette a nagyszámú érdeklődő előtt.

Béber László

Debrecenbe 1919. március 22-én érkezett el a Tanácsköztársaság kikiáltásának híre. A Debreczeni Újság reggeli száma első oldalán, nagybetűs címmel adta olvasói tudtára: „Magyarország szovjet-köztársaság lett.” Délelőtt összeült a munkás- és katonatanács, „átvette a közügyek intézését”, azaz Debrecenben is győzött a proletárdiktatúra.

Ezen az ülésen határozták el, hogy a sajtót is a munkáshatalom szolgálatába állítsák. Birtokba vették a Debreceni Újságot, és ez máskor már a tanács lapjaként, Népakarat címmel jelent meg. „Új címmel, új tartalommal, új szellemmel a Tanácsköztársaság nagy eszméinek” orgánusaként. A beköszönött cikk változott az újság programját: „A Népakarat minden sorával azt a célt fogja szolgálni, hogy a hírszolgálat pontos ellátásán kívül, a szocialista meggyőződés erejével vigye előre a lelkek forradalmasítását, készítse elő a társadalom minden tagját a világtörténelem legnagyobb átalakulására. Mától kezdve a sajtónak csak egy törvénye van: köztudatba vinni a teremtő munka igazságát, teljes erővel elősegíteni a kommunista társadalmi berendezkedést.” Pontosán, határozottan fogalmazódott meg ezekben a sorokban a kommunista sajtó feladata, hivatása.

A Debreceni Vörös Újság március 29-i számának „A tömegek és a sajtó” című cikke tovább részletezte a tennivalókat: az intézkedések, ülések, beszédek pontos tudósítása, s ezzel a tömegek bekapcsolása a politikai hatalomba; a tömegekkel minden ténykedést tudatni kell, a proletárdiktatúra vezetőinek nincs titkolnivalójuk; a sajtó legyen eszköze a munkástanács, azaz a munkáshatalom ellenőrzésének. E célok érdekében szükségesnek látta a cikkíró a sajtó szocializálását és centralizálását. Elgondolásai meggyeztek a Tanácsköztársaság központi szerveinek — Forradalmi Kormányzótanács és Sajtódirektorium — terveivel. Ezek már az első napokban foglalkoztak a sajtó problémájával, a Debreceni Hírlap már március 24-én hírül adta: „A kormány sülyt kíván helyezni arra, hogy a magyar újságírók tudását és képességeit a világgöröndalom szolgálatába állítsa.” Intézkedéseik azonban csak március legvégén jutottak el a vidéki direktoriumokhoz. Fenntartották a cenzúrát, de

Frankel Leó emléktáblája a Magyar Tanácsköztársaság idején a volt Andrássy-laktanya falán. 1919.

„Mi proletároknak rünk.

Sajtó- és könyvkiadás Debrecenben a Tanácsköztársaság idején

ez nem volt erős, inkább csak az iránycikkeket ellenőrizték. A polgári lapokat nem tiltották be, ám lehetőség szerint marxista, szocialista szerkesztőt állítottak az élükre, profilozták őket, és címváltoztatással is kifejezésre juttatták a tartalmi módosulást.

Ez utóbbi döntés április közepén született. Ennek nyomán a Hírlap április 15-étől Proletár, a Debreceni Független Újság pedig április 16-ától Debreceni Vörös Újság címmel jelent meg. Ezeket kívül még két napilap volt a városban: a már említett Népakarat és a Debrecen, amely alcímében is közölte, hogy „Déli Hírlap”. Jellegében nem tért el az ezentúl a hétfőnként kiadott Debreceni Hírlap sem. Tartalmi vonatkozásban az újságok lényegében azonosok voltak, a központi szervek törekvése a profilozásra csak halványan jelentkezett a debreceni lapokban. Mindegyik közölte a Budapestről kapott országos és külföldi híreket, a proletárdiktatúra országos és helyi rendeleteit, a tanácsválasztásokról és az ellenforradalmi puccskísérletről szóló tudósításokat. Mindegyik foglalkozott a lakásügyekkel, az üzemek szocializálásával, a közlekedés, egészségügy, közlekedés, földbirtokrendezés kérdéseivel, a közoktatás átalakítására irányuló tervekkel. Írtak a munkástanács, a városi direktorium, a Debreceni Szocialista Párt, a Vörös Ország tevékenységéről, a forradalmi törvényszékek üléseiről, helyt adtak a színházi, szakszervezeti, sportegyesületi és egyéb közleményeknek. Hitelesen és részletesen beszámoltak a Tanácsköztársaság harminchárom debreceni napjának eseményeiről, életéről, történelmi forrásértékük igen magas. Ennek ellenére kissé szárazságnak, egysíkúnak érezzük a lapokat, túlságosan a hírközlésre és a szokványos kommentálásokra szorítottak, szemmel láthatóan nem törekedtek önállóságra, saját arcukat kialakítására, s adócsak maradtak a tömegek tudatában végbenő hatalmas változás érzékeltetésével.

Eltérően a közli napilapoktól, az elsősorban elméleti cikkekkel foglalkozott. Hetilap volt a Proletár, az első számú lap. Első számú 15-én napvilágot, mint az első kommunista párt orgánuma Debrecenben. Címje: „Mi proletároknak vagyunk”. Ezután még négyet adtak ki a városban: a KMP első számú lapja a Debreceni Szocialista Újság március 29-én és a Debreceni Vörös Újság április 16-án. A Tanácsköztársaság első napilapja volt a Proletár, az ideológiájáról és a tanácsköztársaság ideológiájáról szóló cikkekben, hogy a politikai életben a proletároknak vezető szerepet kell játszaniuk. A Proletár március 29-én jelent meg, a Debreceni Vörös Újság április 16-án. A Proletár első számú lapja volt a Debreceni Vörös Újság április 16-án. A Proletár első számú lapja volt a Debreceni Vörös Újság április 16-án.

A Tanácsköztársaság idején a Debreceni Vörös Újság első számú lapja volt a Debreceni Vörös Újság április 16-án. A Proletár első számú lapja volt a Debreceni Vörös Újság április 16-án. A Proletár első számú lapja volt a Debreceni Vörös Újság április 16-án.

KÖSZEGHY GY. • DEBRECEN, ERZSÉBET UTCA

„...egyetlen szenvedélye volt, a szocializmus...”

(EMLÉKEZÉS FRANKEL LEÓRA)

Párizs munkásai száz évvel ezelőtt, 1871 márciusában megdöntöttek a burzsoázia hatalmát, és megalkották a történelem első munkárcsászárságát: a kommunét. A párizsi kommun mindössze 72 napig állott fenn.

Prosper Lissagaray, a kommun egykori harcosa, majd tehetséges krónikása ezt mondja: „Ha a március 18-i forradalomnak semmi más nem köszönhető, mint a Munkáügyi Bizottság felállítását, akkor is többet tett volna a munkásért, mint Franciaország valamennyi burzsoá nemzetgyűlése 1789. május 5-e óta.” A kommun legtöbb szociális intézkedése ugyanis a munka- és kereskedelemügyi bizottságtól indult ki, s büszkéek vagyunk arra, hogy ennek a bizottságnak az élén delegátusként magyar ember állott: FRANKEL LEÓ.

Frankel Leó 1844. február 24-én született Obudán. Edesapja haladó gondolkodású orvos. Az ügyes kezű Frankel kitanulja az ötvösséget. 17 éves korában Németországba megy, ahol megismeri Lassalle tanításait, majd lapjának, a Szocialdemokratának munkatársa lett. 1867-ben Franciaországba megy. A francia munkásmozgalomban ebben az időben a proudhonizmus uralkodott. Az 1864-ben megalakult I. Internacionálé azonban fokozatosan érvényre juttatta — Franciaországban is — kommunista jellegét.

Frankel életében fordulatot jelentett londoni találkozása Marx Károssal. A találkozás hatására részt vett az Internacionálé francia szekciójának szervezési munkáiban. A Nemzetközi Munkásszövet-

ség befolyásának rohamos növekedése egyre nagyobb aggodalommal töltötte el a francia uralkodócsászárt. III. Napóleon elfogatta és bíróság elé állította az Internacionálé francia szekciójának vezetőit. Frankel magatartása elismerést váltott ki a kortársakban éppen úgy, mint a párizsi munkásokban, akiknek barátja, oktatója, kedves gyermeke volt.

A börtönből való szabadulása után boldogan fogadta magába régi köre — szűkebb párizsi hazája, a XIII. kerület „Reine Blanche” negyede —, amelynek legnépszerűbb szónoka volt. Ez a népes munkásnegyed nem törődött azzal, hogy Frankel „jöttment”, azaz „idegen”. Tudta, hogy Frankel hozzájuk tartozik, tanítja őket, nagy tudását átadja nekik, és mint nemzetőr maga is fegyverrel vesz részt Párizs védelmében.

1871 áprilisában a kommun munka-, ipar- és kereskedelemügyi bizottságának delegátusa lesz (minisztere). A baloldali proudhonista Frankelnek a kommun ülésén kemény harcot kellett folytatnia azért, hogy a proletariátus érdekei érvényesüljenek a kommun vezetésében. A szociális intézkedések a párizsi munkásosztály és a vele szövetséges kispolgárság legégetőbb gazdasági és szociális szükségleteit elégítették ki.

Frankel élelátása, módszeressége, körültekintése és harcos kiállása, hogy a forradalmat a proletariátus felszabadításához vezesse, a kommun harcosainak legelső sorába állítja.

A forradalom egyetlen leverése után az utolsók között menekült el

Párizsból. 1871-ben Londonban találjuk, ahol közeli kapcsolatba került Marx körével, majd tagja lett az I. Internacionálé főtanácsának. Marx és Engels barátságukba fogadták Frankelt, aki nemcsak lelkiismeretesen, hanem jó politikai érzékkel és világos ítélőképességgel oldja meg nehéz feladatát. Marx tanításai nyomán megtanulja, hogy „a szocialista forradalom győzelméhez elengedhetetlenül szükséges egy önálló munkáspárt alakítása.” Az angliai évek alatt jól képzett marxistává válik.

A párizsi kommun leverése reakciós hullámot indított el egész Európában. Magyarországon is heves megtorlásokra készült a kormány. Letartóztatták az Általános Munkásegylet vezetőit, s ún. „hűtlenségi” pert indítottak ellenük. Frankel elhatározta, hogy hazatér.

Frankel Leó hazatérése a magyar munkásmozgalom fellendülését eredményezte. Célul tűzte ki, hogy egy marxista munkáspártot szervez. Magyarul és németül megjelenő hetilapjában (a Munkás Heti Krónika és Arbeiter Wochen-Chronik hasábjain) élesen szembe fordult a munkásmozgalomnak a kormánnyal összefogó frakcióival (Külföldi-Cserny). Cikkeiben leplezte a kapitalizmust, feltárta az osztályellentétek valódi okait. Szocialista elemzését adta oly fontos kérdéseknek, mint a béke, az igazságtalan háború, az igazi hazaszeretet, a magyar függetlenség, a párizsi kommun stb. Osztályharca, proletár internacionalizmusra nevelte olvasóit.

Frankel sok esztendő küzdelmének győzelmét láthatta 1880-ban, amikor sikerült létrehozni a Magyarországi Általános Munkáspártot, amely végcélként már a termelőeszközök köztulajdonba vételét jelölte meg. Programja követelte az általános választójogot, a tízórás munkanapot, a gyermekmunka eltiltását és a nőknek a férfiakkal való egyenlő bérezését. Hiányossága volt a programnak, hogy a sajátos magyar problémákkal — mint a nemzeti függetlenség kérdése, a nemzetiségek helyzete — nem foglalkozott.

A magyar kormány látva a munkásmozgalom újabb fellendülését ismét az erőszak fegyveréhez nyúlt. Perek, házkutatások, letartóztatások, hírlapi hajszák után Tisza Kálmán perbe fogta, bebörtönözte (1881—1883), majd emigrációba kényszerítette Frankel Leót.

Frankel rokonai hívására Bécsbe megy. Elhatalmasodó betegsége, a tüdőbaj kezelése miatt közel öt évig tartózkodik itt (1883—1888). Megrendült egészségi állapota, viszonylagos politikai passzivitása, valamint mérhetetlen vágya, hogy a francia munkások között dolgozhasson, Párizsba kényszerítik. 1889-ben tér vissza „második hazájába”, ahol sok nélkülözéssel küzd. Támogatja Engels harcát a II. Internacionálé megteremtéséért, amely 1889-ben sikerrel jár.

Politikai tevékenysége közben megházasodik. Feleségéről azt írja nővérének 1892. október 3-án, hogy „proletár”. Házassága után anyagi ügyei nem javulnak. 1895 decemberében megbetegszik, kórházba szállítják. Tüdőbaja kiújul, és 1896. március 29-én örökre lehunyna szemét, egyike azoknak, „akik kések voltak az eget megostromolni”.

Temetését végrendelete szerint rendezték. „Temetésem olyan egyszerű legyen, mint a legszegényebb proletáré. Egyetlen megkülönböztetést kérek: burkolják be a testemet vörös zászlóba, a nemzetközi proletariátus zászlajába. A proletariátus felszabadulásáért adtam életem legjavát, és érette mindig kész voltam feláldozni magam.”

Így temették el Frankel Leót vörös zászlóba burkolva a Komünárók Fala előtt, a Père Lachaise temetőben.

KERÉNYI GRÁCIA:

Koravasz

Felhők vonulnak rom felett
váratlan jött a tavasz, nem fáj
jégzöldből kékre vetkezett
a Balaton, e tengeres táj

Árnyak borítják a füvet
le se kopott, csak mi kopunk meg
vajúdvá sírnak a rügyek
vágott zene a mi fülünknek

Nézd, a kibomló ibolyák
hogy összehúzzák gyenge válluk
repülnek fennen a libák
de holnap megnyesik a szárnyuk

Arcod bronzába belekap
a kor, ráncot gyűr derekadra
tisza vagy, mint a madarak
dalaim szívárványos atyja!

Nádfödeles szívembe te
költöztél be, akár a fecskék,
a teremtmények élete
bennem repes, ha te szeretsz még

SZEDER KATALIN:

Víziváros

A kéményseprő támaszán,
a háztetőn egy gerle szundit.
Ő lopja a kaktuszt talán,
hanem most bölcsen hallgat ám,
nem is les ablakunkig.

Lejebb kőoroszlán mereng,
érzi, hogy halálraítélték.
Az éjjel egy új, büszke rend,
tévé-antenna így üzent:
holnap más lesz a térkép.

Egy veréb csöndet csipeget.
Megint motor! Szemétre dobom.
A mázsás napfényt cipeled:
tíz percre a zöld övezet,
s itt egy fa sincs az utcán.

OLÁH JÁNOS:

Halászkok

Akiknek arca már koravasszal
napbarnított, most azok hajolnak fölém.
Türelmes szemek árnyéka az ég.

Remegő szelek hordják a téli a ködöt.
Ismérem a szelek járását,
lépteim egyre könnyedebbek.

A bomló felhők közül kisüt a nap.
Halászkok állnak lent a parton.
Arcuk akár a tépett, barna föld.

A hal-megcsobbanó vizet nézik,
a megvonulását.
Mélyből sürt fény hálójuk remegése.

GONDA ZOLTÁN METSZETE

„...nak munk...”

a Tanácsköztársaság idején

Eltérően a hírló napilapoktól, a Debreceni Vörös Újság elsősorban elméleti, elemző cikket írt. Hetilap volt ugyan, de rendszeresen jelent meg. Első ízben március 15-én látóvilágot, mint a Debreceni Kommunista Párt orgánuma. Ebben a számban olvassuk: „Mi proletároknak munk, proletárnak vagyunk harcolói...” Ezután még négy száraz adták ki a lapot: március 22-én, 26-án, majd a KMP és az SZDP egyesülése után Debreceni Szocialista Párt közlönyeként március 29-én és április 10-én. A Tanácsköztársaság első napjaiban szinte motorja volt a lapnak: programadó cikkei, a proletáratúra általános kérdéseiről, az ideológiai problémákról szóló írásai sokat jelentek annak érdekében, hogy a néptömeget bekapcsolja a politikai életbe, a hatalom közvetlen szerszámává tegyék őket. Bár külön rovatot szánt a parasztság számára, március 29-én írtette: szükség van egy elvilágosító lapra. Egy jó parasztlap általában nagy hiányzott, mert a parasztság meggyőződése a proletárdiktatúra mellett állására s az április közepén újra megjelenő Házföld, sem a vidéki újságok — a Hajdúbörményi Népújság, a hajdúvárosi Népújság, a püspökkladányi Népújság — nem voltak alkalmasak.

A Tanácsköztársaság idején nemcsak a lap, hanem a könyvkiadás is a politikai-ideológiai felvilágosító munkát tekintette elsőrendű és legfontosabb feladatának. A debreceni proletáratúra egyetlen könyvkiadási terméke, a Debreceni Munkás Könyvtár címsorozatnak is a szocialista munkák és az állami berendezkedés ismeretése volt a célja. A Munkások, Katonák és Földesek Tanácsának kiadásában összesen 16 füzet jelent meg, a következő sorrendben: Alekszandra Kollontaj „A dolgozó anyanyelv írási feladatának” fordításában, 16 oldalon; „Mi a Tanácsköztársaság?” címmel 16 oldalon; s végül Kun Dénes két, me...

tett brosurája 8—8 oldalon, „Kié a föld?” és „Ki fizet a háborúért?” címmel. A címek is mutatják, hogy a füzetek megegyeztek a Budapesti megjelenő hasonló című és jellegű sorozat megfelelő kötetivel. Az első füzet végén található hirdetés szerint a következő kötet a „Proletárok daloskönyve” lett volna. A sorozat darabjai roppant olcsók voltak: az első füzetet 60, a másodikat 20, a két utolsót 10—10 fillérért árusították. Egy-egy újság ára 20 fillér volt, de világosabban látszik az arány, ha elmondjuk, hogy egy öntő szakmunkás 1100—1200, egy politikai megbízott 1200—1500 koronát keresett havonta ebben az időben. A Debreceni Munkás Könyvtár füzeit az újságírók, könyvkereskedők, trafikosok árusították, és a szakszervezetek is foglalkoztak a terjesztésével. A Debreceni Vörös Újság április 10-i riportja szerint sokan olvasták őket, nemcsak a munkások — akik számárá készültek —, hanem a kispolgárok, sőt a burzsoák egy része is.

Gáspár Endrének a Debreceni Munkás Könyvtár elé írt előszavából kiderül, hogy a sorozat későbbi köteteit a tudományos ismeretterjesztés szolgálatába kívánták állítani. Ez a terület az újságokban nem kapott helyet. A lapok rendszeresen beszámoltak a debreceni kulturális élet eseményeiről — az első proletárhangversenyéről, a képzőművészeti kiállításról, a propagandaelőadásokról —, színházi kritikákat közöltek, harcoltak a „ponyva ellen, de a tudományok és a művészetek népszerűsítését helyhiány miatt nem vállalták. Szépirodalmi anyaguk is esetleges volt. Eppen ezért szükségessé vált egy irodalmi, művészeti és tudományos folyóirat kiadása. Április 18-án közölték először a lapok, hogy május elején megjelenik „a dolgozó munkásság új folyóirata.” A Népakarát két nap múlva közölte az előzetes programot is. A címe „Május”, szerkesztője Nagy Zoltán, két főmunkatársa pedig Oláh Gábor és Kuthi Sándor lett volna. A szép terv — mint annyi más — azonban nem valósulhatott meg: a debreceni tanács hatalmat április végén levették, s hosszú időre eltemették a nagyszabású terveket is.

Bényei Miklós

Dr. N. I.

SOKSZÍNŰ VILÁG

FOGFAJÁS

A skóciai Melrose-ban nevezetes foghúzás volt Gordon Brown rugbójátékosnak nem a szájából, hanem a lábából távolítottak el egy fogat. Az operáció után keresték a magyarázatot, hogyan kerülhetett a fog a lábba. Brown úgy vélekedett, hogy egy másik játékostól származik, akivel az öt nappal azelőtti mérkőzésen különösen hevesen ütközött össze. A fogat röntgenfelvétellel fedezték fel.

JÓSLAT

Az 590 oldalas könyvében P. Luigi torinói lelkész a túlvilági életet írja le. A paradicsomban — véli Lajos páter — az emberek nem szenvednek majd semmiféle betegségben vagy testi hiányosságban. Eppen ezért nem sok értelme van pénzt kiadni a betegségek kezelésére ezen a „bűnös világon”. A lelkész mindenkit biztosít arról, hogy az Édenkertben a napokat sportversenyek és egyéb vetélkedők töltik ki. Az „utolsó ítélet” napjára vonatkozóan a páter nem nyilatkozott.

EGYENJOGUSÁG

Kellemes meglepetésben volt részük egy dániai hajógyár munkásainak. Egy bérfizetésekor anélkül, hogy erről bármiféle értesítést kaptak volna, ugyanannyi pénzt találtak a borítékban, mint amennyit a férfi szakársaiknak számfejtettek. De az örömről rövid ideig tartott, mert a legközelebbi alkalomkor ismét a régi — igazságtalan — bért kapták. A rejtély magyarázata: a vállalat a bérszámfejtésre elektromos számítógépet állított be. Ez pedig pontos számolókat mutatkozott, és nem vett tudomást a nőkre vonatkozó hátrányos megkülönböztetésről.

KICSI A BORS, DE ERŐS

Egy Big Smoke (Nagy Füst) nevű 87 éves indián interjút készített az amerikai televízió abból az alkalomból, hogy harminchetedszer lett atya. „Big Smoke” kijelentette: rendkívüli férfiaságát ő annak tulajdonítja, hogy egész életében és naponta igen sok borsot fogyasztott.

Az Egyesült Államok Delaware államában egy héten belül megnépszerűsödött a borsfogyasztás.

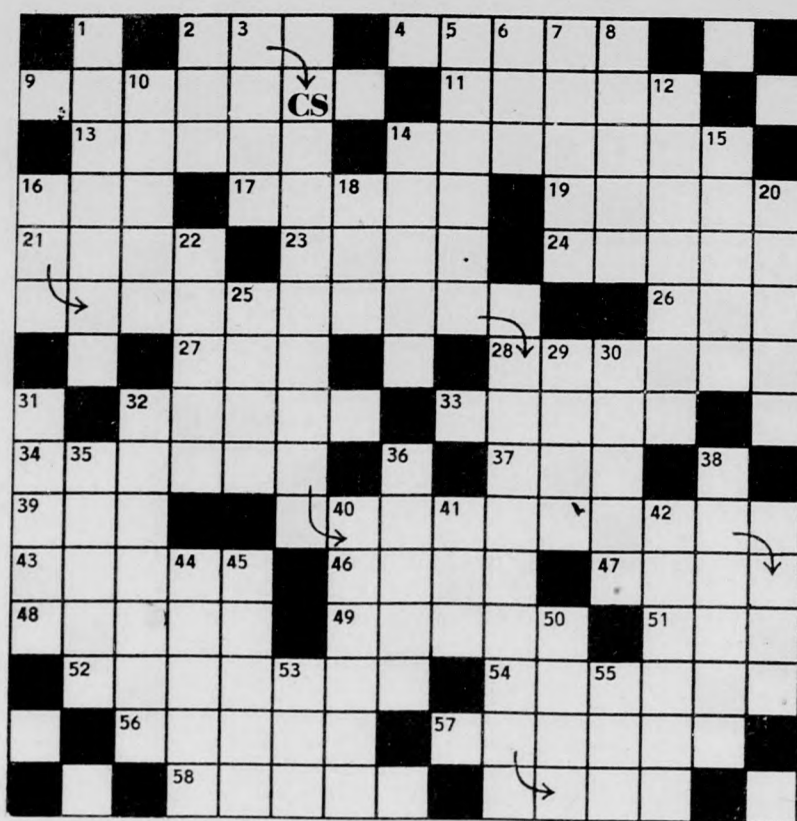
KÁBITÓSZER

Nagy izgalom uralkodott nemrég a svédországi Helsingborg vármérvárában. Megbetegedett Bamse, a híres rendőrkutya. Az egyébként oly buzgó állat láthatóan nyomorultul érezte magát; szédült, a járása ingadozott, majd hirtelen néhány staniol csomagocskát hányt ki.

Az azonnali állatorvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya hasist élvezett. A kutya kábítószereket kiszimatolására idomították be, s egy vámenellenőrzés alkalmával az édességnek álcázott kábítószert jóízűen elfogyasztotta. A rendőrkutya tehát elindult a kábítószerezés útján. Még nem lehet tudni, hogy a kiszimatolt anyagot nem fogja-e ezentúl inkább a saját céljaira felhasználni.

KERESZTREJTVÉNY

Próba szerencse?

VIZSZINTES: 2. Lope de Vega szellemes megállapítása (folytatás a függőleges 16. szám alatt) 4. Kettérepeszt, szétrepeszt. 9. Rendelkezése, rendele. 11. Háziállatok. 13. Mázol. 14. Műanyag, főleg szigetelésre használják. 16. Erdei gyümölcs. 17. Zúdul, erősen esik. 19. Bűnhődik bűneiért. 21. Hibázik az írásban. 23. Fialtal tehén. 24. Az ór részére. 26. Régi súlymérték. 27. Ez a „cső” nagytű, mikroszkóp. 28. Minden hónap kezdő napja. 32. Találni. 33. Ezt a másikat. 34. Esztendőnként. 37. Világos angol sör. 39. Tolsztoj keresztnéve. 43. Már előre. 46. Női név. 47. Két azonos morzejel. 48. Megtalált, kiásott régiség. 49. Gyere gyorsan! 51. I. E. R. 52. Nagy szemeket... (csodálkozva néz). 54. Hintette. 56. Az egyik világtáj. 57. „Az” akta. 58. Oda se neki, nem tesz semmit!

FÜGGŐLEGES: 1. Mészből és homokból készült habarék. 2. Helyrag, -ben párja. 3. Vas- és acélműben dolgozó szakmunkás. 5. Megformál (szí-
nész szerepet). 6. Ennyire nincs is szükség. 7. Magasra emelkedő. 8. Fosztóképző. 10. Villamos-, trolibusz-kocsiszín. 12. A tavasz kezdete — költői nyelven. 14. Sántikál. 15. Világhírű magyar bortermő vidék. 16. A vízszintes 2. számú sor folytatása. 18. Hajósebesség-mérő készülék. 20. Őrmérték. 22. Az NDK-hoz tartozó sziget a Keleti-tengerben. 25. Az elektromos feszültség gyakorlati egysége. 29. Örömet... benne. 30. Hónap rövidítése. 31. A belsejét befedi valamivel. 32. Középsé Szabolcs-Szatmár megyében. 35. Az én társaságomban. 36. Előkészíti az asztalt az étkezéshez. 38. Helyébe mindig jót várj. 40. Kimosott fehérnemű. 41. Sem betűi, keverve. 42. Telekkönyvileg átruház. 44. Ismert súlymérték (Gyöző). 45. Attila nevének változata. 50. Gazdasági épület. 53. A leg-többször fáj. 55. ...grófia (Rossini vígoperája).

BEKÜLDENDŐ márc. 31-ig a vízszintes 2. és a függőleges 16. számú sorok megfejtése.
B. J.

AZ OROSHÁZI ÜVEGGYÁR

magas kereseti lehetőséggel olvasztó kemence építéséhez és karbantartásához

KEMENCE KŐMŰVESEKET KERES FELVÉTELRE

A kemence kőműves szakmával nem rendelkező kőművesek átképzését a gyár biztosítja.

Családosaik részére meghatározott időn belül lakást, egyedül állók részére pedig havi 200 Ft albérleti hozzájárulást biztosít a gyár.

Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi osztályán személyesen vagy levélben. Felvétel esetén az útiköltséget megtérítjük.

Címünk: ÜM Orosházi Üvegyár, Orosháza.

A BUDAPESTI KŐOLAJIPARI GÉPGYÁR

azonnali belépésre keres

központi telephelyére lakatos, vízvezeték-szerelő, bádogos, esztergályos, asztalos, kőműves, szaluzó ács, marós, lemezlakatos, iv-lánghegesztő, motorszerelő, villanyszerelő, kazánfűtő szakmunkásokat, továbbá öltözőőröket és férfi segédmunkásokat.

Felvez továbbá műszer és technológiai szerelési munkahelyekre (Algyő, Százhalombatta) külszolgálatos munkakörbe csőszerelő, központi fűtőszerek, lakatos, hegesztő szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat. A vidéki munkahelyeken is 44 órás munkahét van, minden szombat szabad.

(Az alföldi munkahelyeken dekádmunkarend szerint dolgoznak.) Munkásszállás, üzemi konyha van. A munkásszállás ingyenes. Béren kívül 500 Ft külszolgálati átalányt, az Alföldön pedig külön területi pótlékot is fizetünk. Felvétel esetén az útiköltséget megtérítjük. Próbaidő alatti kilépés esetén az útiköltséget visszavonjuk.

SEGÉDMUNKÁSOK RÉSZÉRE HEGESZTŐKÉPZÉS. JELENTKEZÉS A VÁLLALAT MUNKAÜGYI OSZTÁLYÁN: BUDAPEST XVIII., GYÓMRÓI ÚT 79-83. VAGY A VIDÉKI MUNKAHELYEK VEZETŐINÉL.

Nitrokémiai ipartelepek felvező fiúkat szakmunkás-, ipari tanulóknak

kollégiumi elhelyezéssel Balaton-parti intézetben,

Vállalat az első év második félévétől 250 Ft/hó ösztöndíjas szerződést köt, mely összegét a rendszeres tanulói ösztöndíjon felül kapják a tanulók. A szakmunkásvizsga előtti utolsó félévben tanulmányi eredménytől függően kezdő szakmunkás bértétel 90 százalékát fizetjük. Szakmunkásvizsga letétele után állandó 5 napos 40 órás munkahelyet biztosítunk. Jelentkezés: az általános iskolán keresztül, a 303. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetnél 6-14 óráig Fűzfőgyártelep.

AZ OROSHÁZI ÜVEGGYÁR

gépkézelői munkakörbe 18 éven felüli férfi

dolgozókat keres felvételre

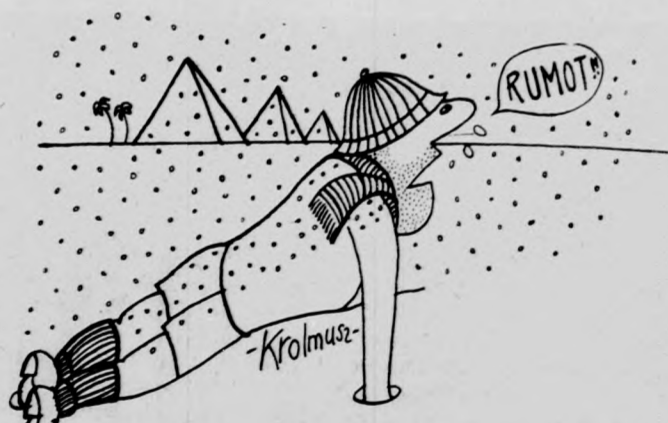
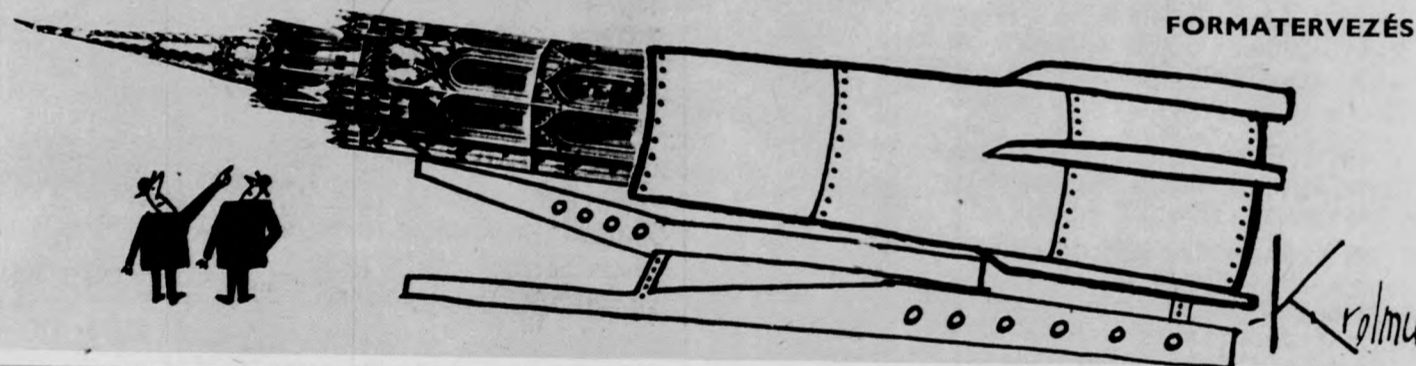
Keres továbbá 18 éven felüli női dolgozókat is üvegosztályozó munkakörbe.

Étkezés és szállás biztosítva van. Házaspárok részére havonta és személyenként 200 Ft albérleti hozzájárulást fizet a gyár.

Felvétel esetén az útiköltséget megtérítjük.

Jelentkezni lehet a gyár munkaügyi osztályán személyesen vagy levélben.

Címünk: ÜM Orosházi Üvegyár, Orosháza.

Szokatlanul hideg időjárás

Szakszervezeti focimeccs. Jockám visszamész és ideküldöd ezt a bírót!

Uzembe helyezték az új vasúti felüljárót, avagy kibontakozott egy új foglalkozás

